

0-16

ΠΟΛΥΚΛΕΙΤΟΣ ΡΕΓΚΟΣ

1980-16
C.2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΟΛΥΚΛΕΙΤΟΣ ΡΕΓΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ

ΑΘΗΝΑ 1980

Ἐξώφυλλο: Ναύτης (ἀρ. κατ. 94)

Ἐκδοση: Ἐθνικὴ Πινακοθήκη

Ἐπιμέλεια: Ἐθνικὴ Πινακοθήκη

Ἐγχρωμες διαφάνειες - φωτογραφίες: Φωτογραφικὸ ἐργαστή-
ριο Ἐθνικῆς Πινακοθήκης (Β. Ψηρούκης)

Ἐκτύπωση: Γραφικὲς Τέχνες Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ Α.Ε.

Ἀθήνα, Σεπτέμβριος 1980

1900 - 1980

Μελέτες και ρίζες τῆς τέχνης μου

Κατὰ τὸν χρόνο τῶν σπουδῶν μου στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, μελέτησα περισσότερο τοὺς Ἴταλοὺς Πριμιτίφ, Μποτιτσέλι, Σινιορέλι, Μαντένια κ. ἄ.

Ἀπὸ τὴ μελέτη αὐτὴ πῆρα τὴν ἀκρίβεια τοῦ σχεδίου, τὴν αὐστηρότητα τῆς φόρμας καὶ τὴ λιτότητα τοῦ χρώματος.

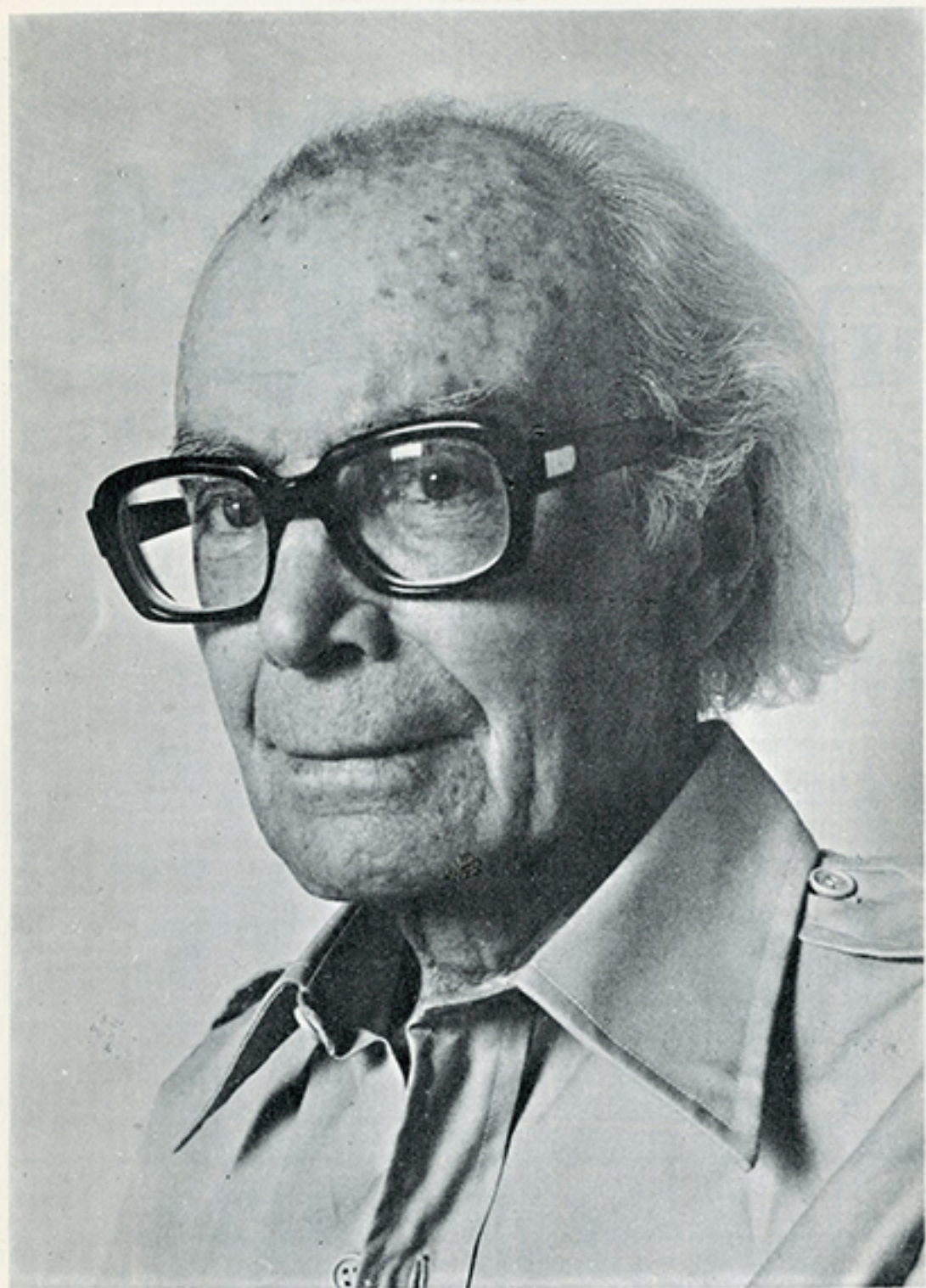
Ἐπιστρέφοντας στὴν Ἑλλάδα μελέτησα τὴ Βυζαντινὴ Τέχνη στὶς Βυζαντινὲς Ἐκκλησίαις τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἰδιαίτερα στὰ Μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὅπου ἐγνώρισα τὴ σοφία τῆς συνθέσεως, τὴ δύναμη τῆς ἐκφράσεως, τὸν πλοῦτο τοῦ χρώματος καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς φόρμας τῆς Βυζαντινῆς Ζωγραφικῆς.

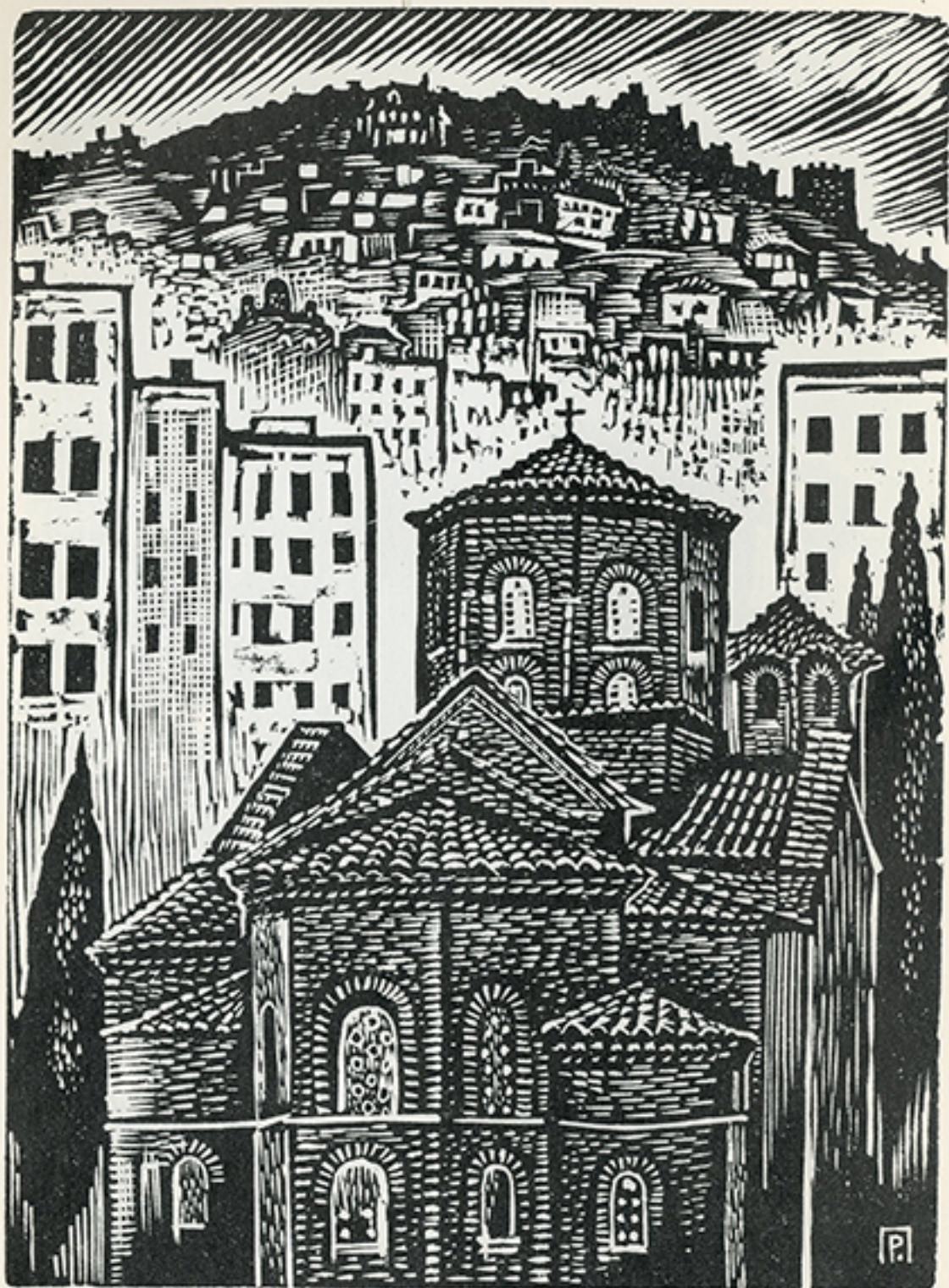
Μὲ τίς σπουδές μου στὸ Παρίσι καὶ τίς μακρόχρονες ἐπαφές ποὺ εἶχα μὲ τὴ Σύγχρονη Τέχνη στὴν Εὐρώπη γενικὰ καὶ στὴν Ἀμερικὴ, γνῶρισα τὰ σύγχρονα ρεύματα τῆς Τέχνης, ἀπὸ τὸν Ἰμπρεσσιονισμό, τὸν Φωβισμό, τὸν Κυβισμό, τὸν Κονστρουκτιβισμό, τὴν Ἀφηρημένη Τέχνη καὶ ὅλες τίς ἐξελικτικὲς μέχρι σήμερα τάσεις.

Σὰν συμπέρασμα ὅλων αὐτῶν τῶν μακροχρόνιων ἐπαφῶν, πιστεύω πὼς γενικὰ στὴν τέχνη κυριαρχεῖ τὸ ἐκφραστικὸ στοιχεῖο, καθὼς καὶ ἡ ποιότητα τῶν δύο βασικῶν στοιχείων τῆς Ζωγραφικῆς, ἡ Φόρμα καὶ τὸ Χρῶμα.

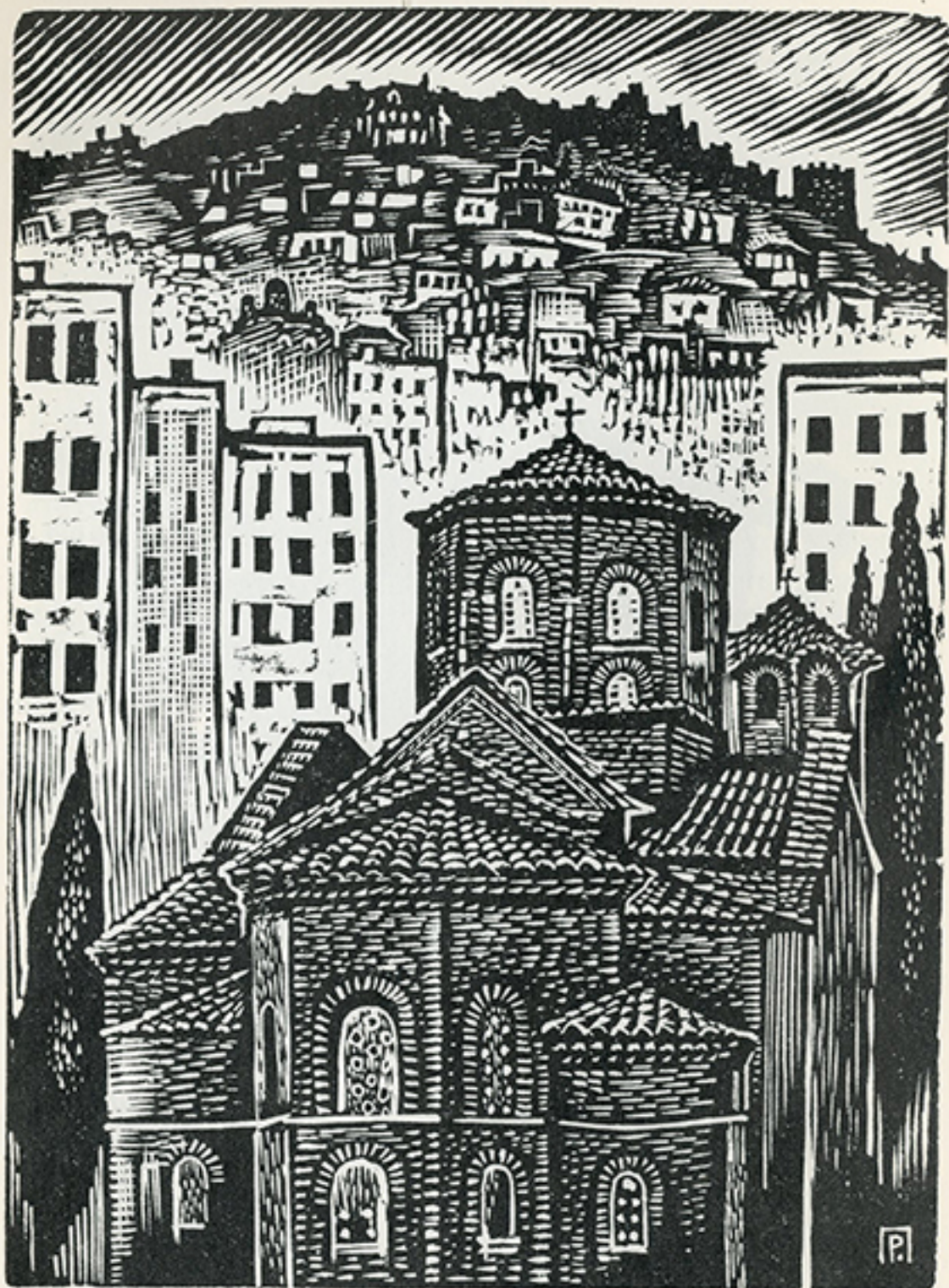
Πολύκλειτος Ρέγκος

Θεσσαλονίκη Ἀπρίλιος 1978

Παναγία Χαϊκίων (Έξώφυλλο περ. Ν. Έστια, 1 Δεκεμβρίου 1962)

Παναγία Χαϊκίων (Έξώφυλλο περ. Ν. Έστια, 1 Δεκεμβρίου 1962)

Πρόλογος

Ἡ ἐκθεση αὐτὴ τοῦ ἔργου τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου ὀργανώνεται γιὰ νὰ ἐκτιμηθεῖ σωστά μὲ τὴν παρουσίαση μιᾶς ὀλοκληρωμένης πιά προσπάθειας ἢ προσφορά του στὴ νεοελληνικὴ ζωγραφικὴ ἀλλὰ κυρίως γιὰ νὰ ἀξιολογηθεῖ ὁ ρόλος του ὡς θεμελιωτὴ τῆς τέχνης στὴ Θεσσαλονίκη.

Μετὰ ἀπὸ μιὰ σοβαρὴ μαθητεία στὸ Παρίσι, μετὰ ἀπὸ μιὰ παράλληλη πορεία μὲ ἄλλους συναδέλφους ζωγράφους, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ ὑλοποιήσουν τὰ διδάγματα τῆς μεγάλης αὐτῆς μητρόπολης τῆς τέχνης, μετὰ ἀπὸ πολλὰ δείγματα ζωγραφικῆς ποὺ συνδέονται ἄμεσα μὲ τὴν ζωγραφικὴ τοῦ μεσοπολέμου καὶ θεμελιώνουν τὴν ἄποψη ὅτι ὑπάρχει κοινὴ πορεία στοὺς νεοέλληνες ζωγράφους, ἐγκαθίσταται στὴ Θεσσαλονίκη ὅπου ἀφομοιώνει τὰ ἐρεθίσματα ποὺ προσφέρει ἡ πόλις ἀλλὰ σύγχρονα ἐπηρεάζει θεμελιακά, δημιουργεῖ ἓνα φυτώριο ζωγράφων καὶ καλλιεργεῖ τὶς συνθήκες γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ καλλιτεχνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Στὸν Π. Ρέγκο ὀφείλεται ἐπίσης ἡ κοινὴ πορεία τῆς γενιᾶς αὐτῆς τῶν Θεσσαλονικέων ζωγράφων ποὺ στρέφονται ὅλοι μὲ ἀγάπη πρὸς τὴν πόλις τους καὶ τὴ φύση τῆς Μακεδονίας καὶ ἀντλοῦν ἀπὸ κεῖ τὰ στοιχεῖα γιὰ τὴ ζωγραφικὴ τους δημιουργία διαμορφώνοντας ὁ καθένας τὴ δική του τεχνοτροπικὴ κατεύθυνση μὲ συγγενικὴ ὅμως νοοτροπία καὶ ἀντίληψη.

Τὴ δυνατότητα μελέτης ὄλων αὐτῶν τῶν σχέσεων καὶ κοινῶν στοιχείων γιὰ τὴ διαμόρφωση μιᾶς εἰκόνας σχετικὰ μὲ τὴ μορφή τῆς τέχνης τῆς Θεσσαλονίκης προσφέρουν οἱ ἀναδρομικὲς ἐκθέσεις Π. Ρέγκου καὶ Γ. Παραλῆ ποὺ ὀργανώνονται σχεδὸν σύγχρονα στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη.

Δημήτριος Παπαστάμος

Ὁ ζωγράφος Πολύκλειτος Ρέγκος

Ὁ Πολύκλειτος Ρέγκος ἔζησε καὶ ἔδρασε στὴν πόλη τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ ζωγραφικὴ του δημιουργία ποὺ εἶχε σὰ βάση τὴ μαθητεία του κοντὰ στὸν πιὸ σαφῆ ἐξπρεσιονιστὴ τῆς νεοελληνικῆς τέχνης τὸ Νικόλαο Λύτρα καὶ κοντὰ στὸ Δημήτριο Γαλάνη στὸ Παρίσι, ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐξάρτηση ἀπὸ τὸ περιβάλλον εἶναι ἓνας θεμελιακὸς παράγων γιὰ τὴν ἐξελικτικὴ πορεία κάθε καλλιτέχνη.

Ὁ Πολύκλειτος Ρέγκος διδάχτηκε τὴν ἐκφραστικὴ δύναμη τοῦ χρώματος καὶ τὴ δυνατότητα τῶν τολμηρῶν συνδυασμῶν ἀπὸ τὸ δάσκαλό του Νικόλαο Λύτρα καὶ ἀπὸ τὸ Δημήτριο Γαλάνη τὴν ἀρχιτεκτονημένη σύνθεση καὶ τὴν ἐξελικτικὴ διάρθρωση τῶν ἐπιπέδων. Ἀπὸ τὴν παραμονὴ του στὸ Παρίσι καὶ τὴν ἐπαφὴ του μὲ τὰ σύγχρονα ρεύματα ὁ Ρέγκος διατήρησε στὴν πολύχρονη καλλιτεχνικὴ του δημιουργία τὴν εὐρύτητα τοῦ πνεύματος καὶ τὴν τάση γιὰ ἀνανέωση χωρὶς ὅμως νὰ ὑποταχθεῖ σὲ καμιὰ μορφή τέχνης ποὺ θὰ πρόδιδε τὴν ἐσώτερή του ὑπόσταση καὶ τὸ προσωπικὸ ὄφος ποὺ σιγὰ σιγὰ διαμόρφωσε. Ἡ ἀνανέωση συνίσταται στὸ γεγονὸς ὅτι δὲν στέρευε ποτὲ καὶ κάθε φορὰ πρόσθετε μιὰ νέα ἄποψη μὲ στοιχεῖα ἀπόλυτα βασισμένα στὴν πορεία ποὺ εἶχε χαράξει μέχρι τότε.

Γεννημένος στὴ Νάξο, στὸ κυκλαδίτικο αὐτὸ νησί, δημιούργησε μέσα σὲ μιὰ διαφορετικὴ ἀτμόσφαιρα, στὴν πόλη τῆς Θεσσαλονίκης στὴν ὁποία οἱ πολλὲς βυζαντινὲς ἐκκλησιᾶς δέσποζαν κάποτε ἔντονα στὴν εἰκόνα τῆς. Ἀκόμη τὰ μωσαϊκὰ καὶ οἱ τοιχογραφίες ἔδωσαν τὴν δυνατότητα μελέτης τῶν χρωμάτων καὶ τῆς σύνθεσης ἐνῶ τὸ γειτονικὸ Ἅγιο Ὅρος μὲ τοὺς πολύτιμους θησαυροὺς τέχνης ἀποτελεῖ πάντα ἓνα πόλο

ἐλξης γιὰ τοὺς δημιουργοὺς καὶ εἰδικότερα γιὰ τοὺς καλλιτέχνες τοῦ βόρειου χώρου. Ἔτσι ὁ Πολύκλειτος Ρέγκος γεννημένος στὴ Νάξο ὅπου κυριαρχεῖ ἡ ἀντίθεση τοῦ βαθύχρωμου μπλὲ μὲ τὸ ἄσπρο τῶν νησιώτικων σπιτιῶν, μὲ τὴν βαθειὰ γνώση γιὰ τὸ χρῶμα ἀπὸ τὴ μαθητεία του κοντὰ στὸ Λύτρα καὶ τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδραση τοῦ Παρισιοῦ, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ πνευματικοῦ κέντρου, μὲ τὴν πίστη στὴ φόρμα καὶ στὸ σχέδιο, σὰ πρωταρχικὰ στοιχεῖα τῆς ζωγραφικῆς, μεταφυτεύτηκε στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ρίζωσε, δημιούργησε μαθητές, ἐπηρέασε ἀλλὰ κυρίως ἐπηρεάστηκε ἀπὸ τὸν τόπο ποὺ ἔδρασε ἔτσι ὥστε ἡ δημιουργία του νὰ συνδέεται ἐκφραστικὰ ἀναπόσπαστα μὲ τὸ χῶρο αὐτό.

Ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ βόρειο τοπίο ποὺ τυλίγεται πολλὲς φορές ἀπὸ τὴν ὀμίχλη τοῦ χειμῶνα, ἀπὸ τὰ σκαρφαλωμένα στοὺς βράχους πάνω ἀπὸ ἀπόκρημνες παραλίες μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους ποὺ μὲς τὰ δασωμένα βουνὰ μοιάζουν αὐθύπαρκτες, αἰώνιες παρουσίες δημιουργεῖ μιὰ τέχνη λυρική, ρομαντική, χωρὶς ν' ἀκολουθεῖ τίς ἐξπρεσιονιστικὲς τάσεις τοῦ δασκάλου του, διατηρώντας ὅμως μιὰ χρωματικὴ σκάλια καὶ μιὰ γνώση τοῦ χρώματος ποὺ προδίδει τίς σπουδές του ἀπ' τὴ μιὰ, ἀπ' τὴν ἄλλη τὴν μελέτη καὶ ἐμβάθυνση στὴ βυζαντινὴ τέχνη.

Στὰ ἔργα του συνδυάζει ἐλεύθερα τὸ χρῶμα διατηρεῖ ὅμως τοὺς τοπικοὺς τόνους μὲ μερικὰ σημεῖα ἐξάρσεως, ἔτσι ὥστε πολλὲς φορές νὰ κυριαρχεῖ τὸ κόκκινο μιᾶς στέγης ἑνὸς μοναστηριοῦ, τὸ σκαρὶ μιᾶς βάρκας ἢ τὸ μπλὲ τῆς θάλασσας ποὺ μπαίνει βαθιὰ μέσα σὲ ἕναν ἀγορευτικό ἀρσανά. Ἄλλοῦ πάλι λεπτότατες τονικὲς παραλλαγές τοῦ γκρι δημιουργοῦν μιὰ λυρική ἀτμόσφαιρα καθὼς τὰ κρεμασμένα στοὺς βράχους οἰκοδομήματα τείνουν πρὸς τὰ πάνω ἢ χάνονται μέσα στὴ δυνατὴ βροχή. Μιὰ ἀτμόσφαιρα περισυλλογῆς ἀναδύουν τὰ ἔργα αὐτὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μιὰ ἀτμόσφαιρα ποὺ ἀποδίδει ὄχι μόνο τὴν αἰσθητικὴ ἀντιμετώπιση τῆς παρουσίας τους ἀλλὰ καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ μοναστικοῦ βίου, τῆς πολιτείας αὐτῆς μὲ τὴν χιλιόχρονη ἱστορία.

Στὰ πορτραῖτα του μὲ τὰ ὁποῖα διακρίθηκε ὡς προσωπογράφος ἔξω ἀπὸ τὰ πλαίσια τῆς συντηρητικῆς καὶ τυποποιημένης ἀπόδοσης προσώπων, ὁ Ρέγκος ἀκολουθεῖ τὸν δρόμο ποὺ χάραξε γνωρίζοντας πάντα τίς

ζωγραφικές δυνατότητες του χρώματος χρησιμοποιώντας άλλοτε μερικές έντονες στιγμές που δένουν με διαρθρωμένες μαλακές αποχρώσεις όπως στο πορτραίτο της γυναίκας του με την κόκκινη μαντήλα και άλλοτε λυρική τονικότητα όπως στο κορίτσι με το περιστέρι. Το σχέδιό του με τις πολλές σχηματοποιήσεις όπως στο πορτραίτο της γυναίκας του με το λουλούδι στο πέτο, διατηρεί κάτι από τις τυποποιημένες αποδόσεις της βυζαντινής τέχνης, θυμίζει όμως και ακολουθεί και άλλες πολύ σύγχρονες εκφραστικές δυνατότητες διακοσμητικά σχηματοποιημένης φόρμας νεώτερων παρισινών κινημάτων των αρχών του 20ού αιώνα, χωρίς βέβαια να ένταχθει σε κανένα από τα κινήματα αυτά προτιμώντας την αναζήτηση για την ανανέωση των παραδοσιακών στοιχείων. Σε νεώτερα έργα εργάζεται τη μορφή με επιφάνειες κατά επίπεδα όπως «στη νεολαία του 1973» επιχειρώντας και εδώ ένα βαθύ συγκερασμό των εμπειριών του.

Η σειρά με τους ψαράδες και τα μπουρνία είναι επίσης πολύ ενδιαφέρουσα για την τολμηρή χρησιμοποίηση του χρώματος, για την δυναμική σχηματική απόδοση της κίνησης και πολλές φορές για την προοπτική.

Αποδεικτικό για τις ανανεωτικές τάσεις του Ρέγκου είναι και η σειρά με βιώματα από το ταξίδι του στην Αμερική όπου εκφράζει όχι μόνο τα ερωτηματικά του για το σύγχρονο άνθρωπο αλλά αναπτύσσει και τις εμπειρίες του για το χρώμα και πολλές φορές παρουσιάζει τολμηρές προοπτικές συντημήσεις.

Έτσι ο Ρέγκος μετά από δημιουργία και δράση μισού αιώνα παρουσιάζει ένα έργο με πολλές ενδιαφέρουσες πλευρές που μαρτυρά μαθητείες, επιδράσεις από το περιβάλλον αλλά κυρίως την δυνατότητα συγκερασμού της παράδοσης και των νέων αντιλήψεων και της δημιουργίας ενός προσωπικού ύφους που σφραγίστηκε χαρακτηριστικά και από τον τόπο που έζησε ο ζωγράφος.

Νέλλη Μισιρλή
Έφορος ζωγραφικής
Εθνικής Πινακοθήκης

Στὶς ἀρχὲς τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1928, ἓνας νέος ζωγράφος τῆς Θεσσαλονίκης ἦρθε νὰ κάμει τὴν ἐπίσημη ἐμφάνισή του. Ἦταν ὁ πρῶτος ντόπιος ἀπόφοιτος τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, ἓνα δυνατὸ ταλέντο ποὺ ἄρχιζε τώρα τὴν καλλιτεχνική του σταδιοδρομία. Ὁ Πολύκλειτος Ρέγκος – ἔτσι λεγόταν ὁ νέος ζωγράφος – ἦταν τότε ὁ μοναδικὸς στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς εἰκαστικῆς τέχνης. Μπορῶ νὰ πῶ ἀδίσταχτα πῶς, μὲ τὴν σαραντάχρονη καλλιτεχνική του ἐπίδοση, κατάκτησε τὸν τίτλο τοῦ γενάρχη τῆς μακεδονικῆς ζωγραφικῆς. Πρὶν ἀπὸ αὐτὸν ἡ Θεσσαλονίκη, στὸ κεφάλαιο τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν, ἦταν μιὰ *tabula rasa*. Ὑστερ' ἀπὸ αὐτὸν ἦρθε μιὰ ὀλόκληρη γενιά ἀπὸ νέους ζωγράφους, ποὺ ὁ καθένας τους «ἐκόμισε εἰς τὴν τέχνην» τὴν προσωπική του καταβολή.

Ἦμουν ἀκόμα μαθητῆς στὶς μικρὲς τάξεις τοῦ γυμνασίου, ὅταν μικρὸς κι' ὁ Ρέγκος εἶχε σταλεῖ ἀπὸ τοὺς τηνιακοὺς γονεῖς του στὴν Ἀθήνα. Καὶ πολὺ θαύμαζα, ἐγὼ ὁ ἀσήμαντος καὶ καταποντισμένος στὴν ἀφάνεια τῆς φτώχειας μου, τὸ νεαρὸ σπουδαστὴ, ὅταν ἐρχόταν τὸ καλοκαίρι στὴ Θεσσαλονίκη. Στεκόταν μονάχος στὴν ἀποβάθρα τοῦ Λευκοῦ Πύργου κι' ἀγνάντευε πέρα μακρὰ τὴ θάλασσα, μὲ τὰ ζωηρά του μάτια, πίσω ἀπὸ τὰ χρυσὰ γυαλιά του, ἐνῶ ὁ μπάτης τοῦ ἀνακάτευε τὰ φουντωτὰ μαλλιά καὶ τοῦ ἀνέμιζε πάνω στὸ στήθος τὴ μαύρη φλοτὰν γραβάτα. Εἶχα δεῖ πρόσφατα σὲ κάποιον περιοδικὸ τὸ πορτραῖτο τοῦ Σιούμπερτ καὶ τώρα νά, εἶχα τὴ βέβαιη αἴσθησι, πῶς ὁ λυρικός τῆς Βιέννης εἶχε ἀναβιώσει στὸ πρόσωπο τοῦ νεαροῦ τούτου ζωγράφου.

Ἡ ἐκθεση τοῦ Ρέγκου, στὴν αἴθουσα πάνω ἀπὸ τὸν κινηματογράφο «Διονύσια», ἦταν ἓνα καλλιτεχνικὸ γεγονός. Πῆγα κ' ἔμεινα πολλὴν ὥρα, θαυμάζοντας τοὺς πίνακες τοῦ νέου ζωγράφου. Κι' ἀναπόλησα, ὄχι μὲ δίχως πόνο, τὶς μέρες τῆς μαθητικῆς μου ζωῆς, ὅταν εἶχα δοκιμάσει κ' ἐγὼ νὰ σχεδιάσω φιγούρες καλλιτεχνικῆς. Κατεχόμεν ἀπὸ μιὰ ζωηρὴ ἔφεσι πρὸς τὴ ζωγραφικὴ καὶ θυμοῦμαι, πῶς πολλὲς ὥρες ἀπὸ τὴ μελέτη μου τὶς περνοῦσα ἔξω ἀπὸ τὴ βιτρίνα

ένος άγιογράφου, έκει δίπλα στην έκκλησία του 'Αγίου 'Αθανασίου. 'Ο μεγάλος μου πόθος ήταν ν' άποκτήσω μιá μικρή κασετίνα με χρώματα. "Αν τότε ή μοίρα μουδινε εκείνη την όνειρεμένη κασετίνα, ίσως κ' έγω τώρα, μαζί με τó Ρέγκο, νάκαμνα την πρώτη μου έκθεση ζωγραφικής.

Και συλλογίζομαι τώρα τή θεωρία μου «περί του ένιαίου τής καλλιτεχνικής καταβολής». 'Ο καλλιτεχνικός πυρήνας, κατά τή θεωρία μου, στην ψυχή του ανθρώπου είναι ένας και όμοούσιος. Κι' αναπτύσσεται και παίρνει τήν όριστική του μορφή, σύμφωνα με τις επιδράσεις του περιβάλλοντος. Πώς μπορεί νά γίνει κανείς μουσικός, αν δέν έχει τόν τρόπο νά φοιτήσει σ' ένα ώδειο, ή τουλάχιστο νάχει ένα μουσικό όργανο στο σπίτι; Και πώς είναι βολετό νά γίνει ζωγράφος, αν δέ μαθητεύσει κοντά σ' ένα ζωγράφο, ή τουλάχιστο αν δέν έχει μιá μικρή κασετίνα με χρώματα; Όμως, αν είναι δύσκολο νά πετύχει κανείς ένα πιάνο ή μιá κασετίνα, είναι τó εύκολότερο πράγμα του κόσμου νά δανεισθει, ή νά βουτήξει από τή σάκκα του συμμαθητή του, ένα μολύβι κ' ένα φύλλο χαρτιού. Και τότε μπορεί νά γίνει ποιητής.

Δέ ζήλευα τó Ρέγκο πούχε γίνει ζωγράφος, γιατί κ'έγω τώρα δέ δυσκολευόμουν νά βρω κάποιο μολύβι και λίγες κόλλες χαρτιών. Θαύμαζα μονάχα τήν τέχνη του, πού άνακαλούσε μέσα μου βυζαντινές μνήμες. 'Από τήν πρώτη του εκείνη εμφάνιση είχε ρίξει τις ρίζες του στη βυζαντινή παράδοση κ' ένα μεγάλο μέρος του έργου του είναι δοσμένο στις βυζαντινές έκκλησίες τής Θεσσαλονίκης και του 'Αγίου Όρους. Στην πίστη του προς τó Βυζάντιο και τήν άγιογραφική τέχνη του, είναι ένας νεώτερος άδελφός του Φώτη Κόντογλου. Στα κατοπινά χρόνια συνδέθηκα πολύ στενά με τó ζωγράφο τούτο, πού στην έξελικτική του πορεία τόλμησε, με τó πινέλλο τής βυζαντινής ώογραφίας, νά ίστορήσει τή γέφυρα του Μπροϋκλιν και τούς ούρανοξύστες του Νέου Κόσμου. Και στα χρόνια τής έχθρικής Κατοχής, καθώς οί στερήσεις είχαν μεταβάλει τó πρόσωπό μου σε μορφή βυζαντινού άγίου, βρήκε ó Ρέγκος τó κατάλληλο κλίμα, για νά φιλοτεχνήσει τó πορτραίτο μου, σύμφωνα με τή δική του τεχνική.

Κριτικές για τὸ ἔργο τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου

Δὲν εἶναι πολὺ σύνηθες πρᾶγμα ἕνας νέος ζωγράφος νὰ ἐκθέτῃ ὀλόκληρον σειρὰν ἔργων καὶ νὰ εἶναι ὅλα σχεδὸν ἐνδιαφέροντα καὶ ἄξια συζητήσεως. Ἡ Ἐκθεση τοῦ κ. Ρέγκου μᾶς ἔδωσε αὐτὸ τὸ εὐχάριστον φαινόμενον. Τὰ ἔργα του συζητοῦνται, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὰ περνᾷ ἀδιάφορος.

Μᾶς περιγράφει τὴν συγκίνησίν του καὶ σπανιώτερα τὸ ἀντικείμενον ἀπὸ τίς ὀρθές πέτρες καὶ τ' ἀκρογιάλια τοῦ Ἄθω. Βυθισμένα ὅλα σὲ ζεστὴ ἀτμόσφαιρα, μέσα στὴν ὁποία δίχως ἀγῶνα κατῴρθωσε νὰ διαφυλάξῃ τοὺς τοπικοὺς τόνους, τὴν γνώριμον ἀκτινοβολίαν μερικῶν ἀντικειμένων στὸν ἥλιο, τὸν τόνο τῆς ἐλῆας, τῆς ἀνοιξιάτικης λεύκας τοῦ κυπαρισσιοῦ, τοῦ θάμνου, τοῦ βράχου καὶ τῆς γλαυκῆς θάλασσας – μοτίβα ὅλα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς μέσα στὴν εὐδαιμονία τῆς ὠραίας ἡμέρας.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Ὁ Καλλιτέχνης ἐμφανίζεται μὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ δῶρα καὶ τὰ συμπαθητικὰ παρακολουθήματα τῆς δρώσης νεότητος καὶ ἑνὸς ἀναμφισβητήτου νέου Ταλάντου. Μὲ ὄρμην, μὲ τὰς ἰσχυρὰς πρώτας ἐντυπώσεις του, μὲ τὴν τάσιν νέων δημιουργιῶν, μὲ ἀνησυχίαν ἄλλοῦ μὲ πλήρη τὰ νῶτα πρὸς τὴν παράδοσιν, ἄλλοῦ μὲ καταφανῆ τὰ ἴχνη τῆς χθεσινῆς ἀκόμη φοιτήσεώς του εἰς τὴν Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν ἀλλὰ κυρίως μὲ ἐκδηλον τὴν προσπάθειάν του νὰ ἐπιτύχῃ ἀποτέλεσμα μὲ τρόπους ἰδικούς του, ἄλλοτε ἱκανοποιητικῶν καὶ ἄλλοτε ὀθουμένων πέραν τοῦ ὀρίου τοῦ αἰσθητοῦ τοῦ σκοποῦ του. Ὁ Ζωγράφος αὐτὸς κ. Ρέγκος ἔχει νὰ δώσῃ ἔργα μὲ προσωπικὸν χαρακτήρα, μὲ συγκινήσιν, συγχρονισμένα, ἱκανὰ νὰ καταλάβουν ἰδίαν θέσιν τῆς Νεοελληνικῆς καλλιτεχνικῆς παραγωγῆς.

Δ. Κόκκινος

Αὐτοὶ οἱ πίνακες ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος δείχνουν τὸ ταλέντο ἑνὸς καλλιτέχνου ποὺ ξέρει νὰ βλέπη καὶ νὰ ἐρμηνεύη, ὅ,τι εἶδε μὲ μιὰ ἀξιόλογη αἰσθησι τῆς πραγματικότητος.

Ἄλλὰ ὁ Ρέγκος ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς πίνακές του, μᾶς ἔφερε μιὰ σειρά ἀπὸ ξυλογραφίες τὶς ὁποῖες μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι παρουσιάζω. Μὲ τὴν τεχνικὴ τους τὴν θεληματικὰ ἀπλοποιημένη, τὶς ἰσχυρὲς ἀντιθέσεις τῶν μαύρων καὶ τῶν λευκῶν, εἶναι ἰδιαίτερα ἐκφραστικές. Εὐχαριστῶντας τὸν Πολ. Ρέγκο γιὰ ὅ,τι μᾶς ἔφερε ἀπὸ τὸν Ἄθω, εἶμαι εὐτυχὴς νὰ παρουσιάσω τὸν καλλιτέχνη, τοῦ ὁποῖου τὸ ταλέντο εἶναι ἀδιαφιλονίκητο.

Σὰρλ Ντὴλ

Στὴ Γκαλερί Ρεϊμοντ Ντάνκαν ὁ Ρέγκος μὲ τὰ ἔργα του, λαμπρύνει τὸ μεγαλειῶδες καὶ τὸ πολῦτιμο μυστήριον τοῦ Ἅγίου Ὄρους ποὺ μοιάζει σὰν φρούριο ἀπὸ βράχια καὶ δάση, μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ θάλασσας.

Μὰξ Γκωτιέ

Στὴν πολυποίκιλη ἐργασία ποὺ ἐκθέτει στὸ «Ἄσυλον Τέχνης», τῆς ὁδοῦ Νικοδήμου ὁ κ. Πολύκλειτος Ρέγκος, ὑπάρχει ἓνα χτυπητὸ σημεῖο: τὰ πορτραῖτα. Δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα πορτραῖτο ὅπως ἡ «αὐτοπροσωπογραφία» του, ποὺ σταματᾷ ἀμέσως τὸν ἐπισκέπτη, ἀλλὰ εἶναι μιὰ μικρὴ σειρά ἀπὸ πορτραῖτα, ὅλα μὲ αἰσθητικὴν ἀξίαν. Μοῦ φαίνεται πῶς ὁ ἴδιος ὁ ζωγράφος, ὅπως συμβαίνει σὲ ἀρκετοὺς καλλιτέχνας, παρεγνώρισε λίγο τὴν κλίση του αὐτῆ. Καὶ γιὰ μένα καὶ γιὰ πολλοὺς φίλους τῆς Τέχνης, κάθε φορὰ ποὺ ἡ φύσις δείχνει τὴν ἀπίστευτη ἐπιείκεια ν' ἀφήσῃ νὰ τὴ συλλάβῃ ἓνας καλλιτέχνης στὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο, συμβαίνει κάτι σπουδαῖο στὴν τέχνη. Γιὰ τὸ ἀκούραστο πορτραῖτο εἶναι πάντα ἓνα γεγονός νεο.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

...Ένας καλλιτέχνης που ξεκίνησε από τη Μακεδονία, για να πλανηθή στους δρόμους της χώρας του φέρνοντας σε κάθε όραμα μια θερμή και ανυπόταχτη ψυχή, για να περάση μακρὰ χρόνια σπουδῆς καὶ μεστώματος στὰ Μουσεία, στὶς Πινακοθήκες, στὰ φημισμένα καλλιτεχνικὰ κέντρα τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, ἔρχεται σήμερα νὰ μᾶς δείξη τὶ κατόρθωσε καὶ τὶ εἶναι ἄξιος παραπέρα νὰ κατορθώσῃ.

...Υπάρχουν σελίδες τοῦ κ. Ρέγκου, ὅπου μπορεῖ χωρὶς ἐπιφύλαξη νὰ χαρῆ κανεὶς καὶ τὴν πραγματικὴ εὐγένεια τῆς συλλήψεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως καὶ τὴν μαστοριά τοῦ χρώματος καὶ τὴν πλαστικότητα ὀρισμένων μορφῶν καὶ τὴν ψυχογραφικὴ του ἰκανότητα καὶ τὴν πραγματικὴ πρωτοτυπία τῆς συνθέσεως, πού διδάσκει τὴν ὁρασὴ μᾶς εἰς ἅμεσα καὶ ὠφέλιμα.

I.M. Παναγιωτόπουλος

Ἄν εἶναι βαρεῖα ἡ κληρονομία ἐνὸς ὀνόματος, εἶναι βαρεῖα ἐπίσης ἡ κληρονομία τοῦ ταλέντου καὶ ὁ κ. Πολύκειτος Ρέγκος, πού ἐκθέτει τώρα ζωγραφικὰ του ἔργα, εἰς τὸ συμπαθητικώτατον «Ἄσυλον Τέχνης» τοῦ Βέλμου, στὴν ὁδὸ Νικοδήμου, ἔχει καὶ τὶς δύο αὐτὲς βαρεῖες κληρονομίαι τοῦ ζωγραφικοῦ του ὀνόματος καὶ τοῦ ζωγραφικοῦ του ταλέντου, τοῦ ὁποίου ἄφθονες τὶς ὑποσχέσεις ἐδῶ καὶ ὀχτῶ χρόνια ἀπόφοιτος μόλις τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, ἔδιδε μὲ τὴν πρώτη του ἐκθεση στὸ παλιὸ σπίτι τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων στὴ Λεωφόρο Ἀμαλίας.

Γ. Ἀννινος

Ὁ κ. Ρέγκος ἐκθέτει τὶς «Ἑλληνικὲς νότες» μιὰ σύνθεση τολμηρὴ γιὰ τὴν ἐπιδίωξή της καὶ ἀξιόλογη γιὰ τὸ ἀποτέλεσμά της. Ὁ ζωγράφος θέλησε νὰ ἐκφράσῃ μὲ τὰ αἰσθηματικὰ του μέσα τὴν Ἑλλάδα, – καὶ μάλιστα τὴν αἰωνία. Θέμα φοβερὸ γιὰ νὰ περιορισθῇ στὰ πλαίσια ἐνὸς πίνακος, ὅπου ὁ κίνδυνος νὰ δοθῇ μιὰ ἑλληνικὴ ἔκφραση μὲ στατικὴν ἀξία καὶ ν' ἀγνοηθοῦν τόσες ἄλλες, εἶναι ὁ μικρότερος. Ὁ κ. Ρέγκος συνεκέντρωσε στὸν πίνακά του στοιχεῖα

που αντιπροσωπεύουν τη φύση, τη ζωή και την τέχνη στο μικρό έλληνικό διάστημα. Μιά άκρογιαλιά, μορφές και αρχιτεκτονήματα που υποβάλλουν την αρχαιότητα και άλλα τον νεώτερο έλληνικό κόσμο στη διαβίωσή του, σχήματα αντικειμένων χρήσεως και διακοσμητικά ώρισμένων εποχών, καρπούς. Το ενδιαφέρον είναι ότι με τὰ αντικείμενα αυτά τόσο ελεύθερα, αλλά και τόσο αρμονικά τοποθετημένα, έφθασε σε σύνθεση με ένότητα, θαυμαστή για την αισθητική ίσορρόπηση τόσων πραγμάτων χάρις στο συγγενικό τους τόνο και την αρμονία του χρώματος. Ή τόσο φορτωμένη από σχήματα σύνθεση παίρνει άερινη ελαφρότητα περάσματος μιᾶς σκέψεως πάνω από την έλληνική ζωή. Πιστεύω ότι αυτό το έργο είναι το άνωτερο ως τώρα αποτέλεσμα στην εργασία του Καλλιτέχνη και ότι φανερώνει εκτός από την καθαρώς ζωγραφική του αξία πνευματικότητα στις επιδιώξεις του.

Διον. Α. Κόκκινος

«...Δε θαχε ίσως κανένα νόημα ή ανάλυση του έργου του, αυτού καθ' αυτού, χωρίς να φωτισθῆ ή φυσιογνωμία του ζωγράφου, χωρίς ν' αντικρυσθούν το έργο κι ο καλλιτέχνης σαν αναγκαία συνάρτηση του ενός προς τον άλλον, σα μιὰ ταυτότητα, αν θέλετε. Το έργο βγαίνει μέσα από το συνειδητό και άσυνειδο κόσμο του καλλιτέχνη. Μᾶς λέει, με το δικό του τρόπο, όλόκληρη την ιστορία της ψυχῆς του. Είναι ή έκφραση τῆς ἴδιας του τῆς μοίρας. Γι' αυτό, θάταν μεθοδολογικό σφάλμα να προσπαθοῦσε κανείς να βρεῖ την ἀλήθεια του τεχνίτη. Τὰ μυστικά ενός καλλιτεχνήματος μᾶς ἀποκαλύπτονται εύκολότερα, όταν έρευνηθεῖ το άτομικό αἶνιγμα του δημιουργοῦ...»

«...Αυτό το ξεχωριστό θέλγητρο, που άκτινοβολεῖ κάθε πέτρα τῆς Θεσσαλονίκης, αυτός ο ἤρεμος εύδαιμονισμός που νοιώθει κανείς να τον διαποτίζει ως το ἔσχατο κύτταρο τῆς ὑπαρξῆς του, όταν τις βραδυνές ὥρες γαλήνιος κι ὄνειροπόλος, περιδιαβάξει στους γραφικώτατους δρόμους τῆς παλιᾶς Θεσσαλονίκης, αυτές οἱ μυστικές φωνές, που ξεκινοῦν από το βάθος των βυζαντινῶν ὀρθρων, έχουν

γίνει σχήμα, έχουν γίνει χρώμα, έχουν πάρει έκφραση στους πίνακες του Ρέγκου. Ἡ παράδοση τῆς βυζαντινῆς ζωγραφικῆς, μετὸν ἰδιότυπο χαρακτήρα τῆς, μετὰ τὰ θρησκευτικὰ τῆς θέματα καὶ μετὴν τεχνικὴ τοῦ χρώματος ἀκόμα, πέρασαν μέσα ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴν τοῦ ἰδιοσυγκρασίας.

Γ.Θ. Βαφόπουλος

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν εἰσηγητικὴν ὁμιλίαν εἰς τὴν ἑκθεσὴν τῆς Θεσσαλονίκης, τὸν Μάιο τοῦ 1946).

...Ὁ Ρέγκος δὲν σταματᾷ ἐπὶ τὴν ἐπιπόλαιον ἐξωτερικὴν ἐντύπωσιν τῆς ἑλληνικῆς φύσεως, δὲν τὸν τραβοῦν οἱ κοινοτυπίαι τῶν κάρτ-ποστᾶλ ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς ζωγράφους. Ἔχει μίαν ἀδρότητα ἐπὶ τὴν ἀντίληψιν, πιάνει τὶς μεγάλας γραμμὰς, τονίζει τοὺς στερεομετρικοὺς συμπαγεῖς ὄγκους, ἀλλὰ ξεχωρίζει μετὰ ἀγάπην καὶ προσοχὴν τοὺς πρὸς λεπτοὺς τόνους ποὺ παίζουσι μέσα εἰς τὴν διαφάνειαν τῆς ἑλληνικῆς ἀτμόσφαιρας καὶ κάνουν νὰ δονῆται ἡ φωτεινὴ φαινομενικὰ μονότονον ἐπιφάνειαν καὶ ἡ κρυμμένη χρωματιστὴ σκιά. Γι' αὐτὸ οἱ πίνακες τοῦ πρέπει νὰ βλέπονται μέσα σὲ δυνατόν φῶς τῆς ἡμέρας...

Δ.Ε. Εὐαγγελίδης

Κύριος ἀπὸ πολλὰ χρόνια τῶν ἐκφραστικῶν τοῦ μέσων ὁ Ρέγκος, ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὶς σειρῆνες τοῦ μοντερνισμοῦ – γιατί εἶναι γεννημένος μοντέρνος καὶ δὲν ἔχει κανέναν λόγον νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ δίδαγμα μιᾶς ὁποιασδήποτε ἐπαναστατικῆς σχολῆς – ἀνεβαίνει τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον τῆς Τέχνης, πιστεύοντας καὶ διαλαλώντας πῶς «ἡ Ζωγραφικὴ πρέπει νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀτομικὴ δημιουργία μετὰ κίνητρον τῆς διαίσθησης».

Τὴν τεχνικὴν τοῦ αὐτοῦ τὴν κατέχει ὁ Ρέγκος ὅσο ἐλάχιστοι εἰς τὸν κόσμον. Τὴν ἐσπούδασεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, εἰς τὰ διάφορα μουσεῖα τῆς Ἑυρώπης καὶ εἰς τὸ ἴδιον ἐργαστήριόν του. Εἶναι ἡ τεχνικὴ τῶν Βυζαντι-

νων που δίνει μιαν άβρότητα στο καλλιτέχνημα, επιτρέπει λεπτή δουλειά και κρατεί το χρώμα πιο σταθερό άπ' ό,τι μπορεί να διατηρήση το λινέλαιο.

Σπ. Παναγιωτόπουλος

Στόν Παρνασσό ό γνωστός ζωγράφος Πολύκλειτος Ρέγκος μάς δίνει μιá πλούσια προσφορά τής αδιάκοπης εργασίας του έδω και άρκετά χρόνια. Τό δραμά του άπό τά Έλληνικά νησιά του πλούτισαν τή δημιουργική του φαντασία.. Πιο φωτεινές και χαρούμενες είναι οί άκουαρέλλες του. Με άνάλαφρους, διάφανους τόνους και με λίγες ουσιαστικές γραμμές σκαρώνει άνάερα και φωτεινά τοπία...

Α.Ε. Ευαγγελίδης

Ό Πολύκλειτος Ρέγκος, έλληνας καλλιτέχνης, πολύ γνωστός στην χώρα του, παρουσιάζει άπό τό "Άγιο Όρος, περίφημο για τήν άύστηρή του παρουσία, ζωγραφικά έργα αντίθετα χαρούμενα, φωτεινά, με μιá άπλότητα που μαρτυρεί τή δεξιοτεχνία του καλλιτέχνη.

Προσωπογραφίες με καθαρό και λιτό σχέδιο, που παραμένουν ώστόσο βαθιά έκφραστικές, και άπόψεις του Παρισιού γεμάτες έμπνευση συμπληρώνουν τό δμορφο αυτό σύνολο.

Α. Έρρό

Ό μεταβολή στα τελευταία του έργα που ζωγράφισε στο Παρίσι είναι όλοφάνερη. Τουτό είναι χαρακτηριστικό του Ρέγκου και χωρίς να άποτελή ούτε έπαινο ούτε νόγο μάς φέρνει στο νοΰ τις μεταβολές και προσαρμογές που παρουσίασε στα τριάντα χρόνια που δουλεύει. Σε καμιά τάση δέν έκλεισε μάτι και κανένα δίδαγμα δέν του έμεινε ξένο. Όκόμα και σήμερα, που ώριμος πια στα χρόνια και στην πείρα, θά περίμενε κανείς να μη θέλη να δη κάτι ξένο, δέχεται πρόθυμα τις επιδράσεις αυτές που είναι φυσικό να ύπάρχουν ισχυρές στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα, όπως είναι τό Παρίσι. Ό πιο

γόνιμη πιστεύουμε πώς είναι ή ανανέωση στη χρωματική του κλίμακα και ή σταθερή παρουσία τολμηρών χρωματικών συνδυασμών.

Μανόλης Ανδρόνικος

Άγαπητέ μου Πολύκλειτε,

Είμαι πολύ συγκινημένος πού είχες την καλωσύνη να με καλέσης να έκθέσω μερικά από τα χαρακτηριστικά μου στη Θεσσαλονίκη, ταυτόχρονα με δικά σου έργα ζωγραφικής στην ίδια αίθουσα: ή καλύτερη συνύπαρξη πού μπορούσε να είναι μεταξύ καλλιτεχνών πού συνεννοούνται.

Ήδη πολλοί από τους φίλους μου στη Θεσσαλονίκη, συχνά μου είχαν ζητήσει επίμονα να κάμω εκεί μιὰ έκθεση και να, πού χάρη σε σένα μπορώ να ίκανοποιήσω αυτή τους την επιθυμία.

Πίστεψε επίσης ότι διατηρώ τις πιό ευχάριστες αναμνήσεις από τις λίγες μέρες πού πέρασα στη Θεσσαλονίκη, καλεσμένος από ένα Κολλέγιο Θηλέων, του οποίου ύπηρεζα φιλοξενούμενος και πού του είμαι βαθειά ευγνώμων.

Σου σφίγγω αγαπητέ μου φίλε τα χέρια με πολλή άφοσίωση.

Δ. Γαλιάνης

Παρίσι 24 Μαΐου 1956

Ίνστιτούτο της Γαλλίας
Άκαδημία Καλών Τεχνών

Ό Πολ. Ρέγκος βαθειά δεμένος με την παράδοσι της Βυζαντινής Τεχνικής, πραγματοποιει ένα άλμα, επιχειρώντας να αξιοποιήση τα στοιχεία της και να φθάση μέσα απ' αυτά, σε μιὰ μοντέρνα αντίληψη. Είναι αληθινά ενδιαφέρον να δη κανεις σε ώρισμένους πίνακές του, με ποιόν τρόπο κερδίζει σε ρυθμό ξεκινώντας για την επίπεδη ζωγραφική από τις βυζαντινές ρίζες και πόσο ακόμη μένει ελεύθερος στο χρώμα του με βάση την αυστηρή άρμονία των Βυζαντινών. Ίσως καλύτερα από τὸ να θέλωμε να συντηρήσωμε τύπους της παράδοσης, να προσπαθοῦμε να τους δώσωμε καινούργια έννοια.

Έλ. Βακαλό

Ὁ Ρέγκος ἐκθέτει ἕναν σημαντικὸ ἀριθμὸ τῶν προσφάτων πινάκων του στὴ Γκαλερί «Ζυγὸς». Τὸ στυλ του φαίνεται νὰ ἔχη ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὴ Γαλλία. Κύριος τῆς τεχνικῆς του, ὁ Ρέγκος πλησιάζει τελευταῖα τὴ μεγάλη τέχνη μὲ τὶς πλατειῆς συνθέσεις στὰ φρέσκα του.

Μ. Χατζηδάκις

Στοὺς πίνακες τοῦ Πολ. Ρέγκου ὑπάρχει μιὰ πλήρης ὀριμότης, ἰδιαίτερα σ' αὐτοὺς τῶν δύο τελευταίων χρόνων.

Τὸ ἔργο του «ὁ γυιὸς μου κοιμᾶται» χαίρεσαι νὰ τὸ βλέπης. Πολὺ λίγα δείγματα τοῦ εἴδους αὐτοῦ μποροῦν νὰ συγκριθοῦν στὴ διεθνή Τέχνη μὲ αὐτὸ τὸ σημαντικὸ ἔργο.

Μ.Ν. Κωνσταντόπουλος

Ὁ Πολ. Ρέγκος εἶναι ὀνομαστὸς στὸ Βελιγράδι ἀπὸ τὴν περυσινὴ ἐκθεσι τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Ἡ φωτεινὴ παλέττα τοῦ Ρέγκου μᾶς δίνει ἀντικείμενα ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ψαράδων. Αὐτὰ ὅλα μποροῦμε νὰ τὰ δοῦμε σὰν ἕνα μνημειώδες ὄραμα, ποὺ κινεῖται μεταξὺ τοῦ διακοσμητικοῦ καὶ τῆς ἐκφράσεως.

Πάμπλο Βάκιτς

Στὰ ἔργα τοῦ Πολ. Ρέγκου ἔχουμε μιὰ ὀλοκληρωμένη προσπάθεια ἐρμηνείας τοῦ συγκεκριμένου μαζί μὲ ταυτόχρονη ἐπιβολὴ ἑνὸς προσωπικοῦ ὁράματος. Σὲ μιὰ αὐστηρὴ ὀργάνωση γραμμικῶν στοιχείων καὶ χρωματικῶν ομάδων, ποὺ δίνει στὰ ἔργα σοβαρότητα καὶ ἰσορροπία, ἀποκαλύπτεται μιὰ μορφικὴ θέληση ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ σαφήνεια καὶ τὴν εἰλικρίνεια.

Χρῦσανθος Χρήστου

Τὸ πιὸ καταφανὲς σημεῖο τῆς ἐκθέσεως εἶναι ὁ δυνατὸς καὶ ἐκφραστικὸς χειρισμὸς τῶν χρωμάτων καὶ γραμμῶν τόσο στὴν κλασσικὴ σύνθεσι τοῦ «Μάνα» ὅσο καὶ στὴν ἀφηρημένη «Ἐξερεύνησις» καὶ «Ἀγωνία στὸ διάστημα». Ἡ Ἐκθεσις στὴν Κόνκουρς Γκαλερί στὸ Δημαρχιακὸ Μέγαρο τῆς Βοστώνης ἐπευφήμησε τὸν Πολύκλειτο Ρέγκο ὡς ἐπιδέξιό δάσκαλο τῶν ὀπτικῶν ἐντυπώσεων συνδυάζοντας μοντέρνους ποιητικούς ρυθμοὺς μὲ κλασσικὸ ἔλεγχο.

Ἐὰν ὁ Ρέγκος δημιουργῇ τὴ γλυπτικὴ φόρμα στὶς δύο διαστάσεις τοῦ κανβά, σὰν μνημειώδεις μορφές τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας ἢ τῆς σύγχρονης ζωῆς, τὸ κάνει μὲ λιτότητα καὶ ἐμβρίθεια.

Τὸ ὄνομα τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου δὲν θὰ ξεχασθῇ στὴ Βοστώνη καὶ ἡ ἐκθεσις τοῦ αὐτῆ ἔχει ἀφήσει σὲ πολλοὺς τὴν ἐπιθυμία γιὰ μιὰ νέα ἄλλη ἐκθεση Ρέγκου εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον. Ἡ Ἑλλάς εἶναι κατὰ πολὺ πλησιέστερα στὴ Βοστώνη τώρα πού αὐτὴ ἡ πόλις ἔχει δῆ τὴν Τέχνη τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου.

Καρὸν λὲ Μπρὲν Ντανικιὰν

Ἐξω ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία, τὸ ἔργο τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου φέρει τὴ σφραγίδα τοῦ δασκάλου, τὴ σφραγίδα αὐτῶν πού ἔχουν τὴ δύναμη νὰ παρατηροῦν, τοῦ δεξιοτέχνη τοῦ σχεδίου μὲ τὴν πλήρη ἔννοια τῆς λέξεως.

Περαίνοντας θέλω νὰ κάνω τιμητικὴ μνεῖα στὰ δύο ἔργα του. «Ἐρημητήριο στὸ Ἅγιον Ὄρος» καὶ «Βραχώδης Ἐρημος».

Σ' αὐτὰ τὰ δύο τοπία ὁ Δάσκαλος Ρέγκος μᾶς διδάσκει τὴν ἀληθινὴ αἴσθησι καὶ τὴν συγκίνησι ἐκείνου πού γνωρίζει νὰ βλέπη καὶ νὰ ἐρμηνεύη μὲ πλαστικότητα κάτι τὸ μοναδικό, ἔτσι πού ὅλοι μας μποροῦμε νὰ τὸ κατανοήσουμε.

Ρικάρντο Βιέρα

Ἡ ἐκθεσις τῶν ἔργων τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου στὴν Κόνκουρς Γκάλερι τοῦ Δημαρχιακοῦ Μεγάρου, ἔδωσε στὴ Βοστώνη τὴν εὐ-

καιρία να δῆ ἔργα ἑνὸς Ἑλληνοῦ Καλλιτέχνη ὁ ὁποῖος ἐκφράζει σύγχρονα Ἑλληνικά πολιτιστικά θέματα, σὲ συνδυασμὸ μὲ ἰσχυρὲς ἐπιδράσεις Εὐρωπαϊκοῦ καὶ Ἀμερικανικοῦ χαρακτήρος.

Ὁ Ἑλληνικὸς του προσανατολισμὸς ἀναφαίνεται ἰσχυρότερος στὰ πρῶτα του ἔργα, μιὰ ομάδα ἀπὸ πορτραῖτα, κυρίως τῆς οἰκογενείας του, ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸ 1938 μέχρι τὸ 1965. Αὐτὰ εἶναι φτιαγμένα μὲ ἐνσυνείδητο Βυζαντινὸ ὕφος, χρησιμοποιῶντας αὐγοτέμπερα σὲ ἀπαλὰ χρώματα.

Πλέον ἐντυπωσιακὸ εἶναι τὸ πορτραῖτο τοῦ γιοῦ του «Ὁ γιὸς μου Κωνσταντῖνος», τοῦ ὁποῖου τὰ σκουρα μάτια φωτοβολοῦν μέσα ἀπὸ τὸ κενὸ τοῦ ἀζωγράφιστου ἄσπρου φόντου. Τὸ «Πορτραῖτο τῆς γυναίκα μου» φαίνεται μὲ ἀπλὴ ἀλλὰ ἀξιοπρεπῆ γλαφυρότητα, ποὺ θυμίζει Ἀμερικανικὴ λαϊκὴ Τέχνη, ἀλλὰ μὲ σαφῆ Ἑλληνικά χαρακτηριστικά.

Ἡ σειρά «Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ Διάστημα» ἀπὸ τὴν δεκαετία 60 - 70 μὲ τὸ πρόβλημα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ποὺ ἀντιμετωπίζει τὴν δική του ἀπομόνωση καὶ τὴν προσπάθειά του νὰ ὑπερβῆ τὸν κρῦο Τεχνολογικὸ κόσμον καὶ νὰ γίνῃ ἓνα μὲ τὸ σύμπαν. Ἐνα πρόσωπο ἀνάμεσα στὰ ἄστρα ἀναδύεται ἀπὸ τὸ μπλὲ τοῦ μεσονυκτίου, μόνο γιὰ νὰ κλεισθῆ πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα, «Σύγχρονος ἄνθρωπος».

Ἐνα ἄλλο πρόσωπο ἔχει γλωμιάσει καὶ χάνεται μέσα στὸ ἄπειρο μὲ χαμένη προσωπικότητα, «Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ Διάστημα». Πλήθη ἀπὸ στενόμακρα σώματα τείνουν πρὸς τὰ ἄνω μέσα στὸ σκότος, ἀνακλώντας τὸν φωτισμὸ τῶν σφαιρῶν, «Ἐξερεύνησις», «προσπάθεια». Αὐτὰ τὰ ἐφιαλτικὰ εἶδωλα εἶναι ἐνοχλητικὰ αἰώνια.

Τὰ τελευταῖα ἔργα τοῦ Ρέγκου 1972 - 1973 εἶναι γεμάτα ἐκπλήξεις. Τὰ ὄράματά του ἀπὸ ἓνα μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ὁρους, εἶναι δοσμένα μὲ ἡσυχὰ στοχαστικὰ χρώματα ποὺ χαλιναγωγοῦν τὸ ἐκτυφλωτικὸ φῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Τοπίου, ἐνῶ ὁ «Τσάρλς Ρίβερ» τῆς Βοστώνης παίρνει τὶς ἰσχυρὲς ἀποχρώσεις τοῦ Αἰγαίου Πελάγους.

Ἡ «Βροχὴ» φαίνεται ὑφασμένη μὲ τὴν ἀπαλὴ ὑφὴ μιᾶς κουβέρτας, κάτω ἀπὸ τὶς εὐγενικὲς πινελιὲς τοῦ Καλλιτέχνη.

Ὁ Πολύκλειτος Ρέγκος ἔχει κάνει μιὰ σημαντικὴ συμβολὴ στὴ σειρά τῶν διεθνῶν Καλλιτεχνῶν τοῦ Δημαρχείου.

Μᾶς ἔχει δώσει τὴ σύνθεσι τῶν ριζῶν τῆς Ἑλληνικῆς κουλτούρας, τῶν σπουδῶν του καὶ τῶν ταξιδίων του στὴ Δύση.

Κλωντίν Λανζιλί

Οὐσιαστικὰ τὸ πλαίσιο μέσα στὸ ὁποῖο ἀνελίσσεται ὁ Ρέγκος ἔχει τὴν χροιά τῆς «Ὁμάδας τοῦ Παρισιοῦ», ποὺ παρὰ τὸ ὅτι προσανατολίζεται μὲ βάσι τὸ «κατ' ἐξοχήν» προοδευτικὸ πνευματικὸ κέντρο τοῦ πρώτου μισοῦ τοῦ 20οῦ αἰῶνα, παραμένει ὁμως ὅπωςδὴποτε σχετικὰ συντηρητικὸ. Ἐδῶ εἶναι ἐνδιαφέρον, ὅτι ἡ ἐπήρεια ἐνὸς ἀπὸ τὰ δυναμικώτερα ἐξπρεσσιονιστικὰ τάλαντα τῆς νεώτερης Ἑλλάδος, τοῦ Νικολάου Λύτρα, στὸ ἐργαστήρι τοῦ ὁποῖου σπούδασε ὁ Ρέγκος, ἀποκτᾶ σημασία μόνο στὴν κατανόησι τῆς ὑφῆς τοῦ χρώματος. Ὁ Ρέγκος εἶναι ἀπὸ τὴν φύσι του λυρικὸς καὶ ρομαντικὸς. Ἔτσι παραμένει στὶς ἀντιπροσωπευτικώτερες του ἐκφάνσεις, τρυφερὸς ρεμβαστής, ποὺ ἀντιμετωπίζει τὸν κόσμον ἀπὸ κάποια ἀπόστασι, μὲ «εὐγένεια καὶ ἐπιφυλακτικότητα».

Στέλιος Λυδάκης

Ἔργα ἀσυγκρίτου δυνάμεως καὶ ἀνθρωπιᾶς. Τὰ ἔργα ὁμως ποὺ χαρακτηρίζει ὑψίστη ἐσωτερικότης καὶ ποὺ προκαλοῦν ἐντονη συγκίνηση, εἶναι οἱ ἀριστοτεχνικὲς δημιουργίες του στὸ θέμα τῆς μητρότητος. Μὲ αὐτὸ διακηρύσσει ὁ καλλιτέχνης τὴν πίστη του στὴ θειότητα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι τὸ ἔργο τοῦ Πολύκλειτου Ρέγκου σὲ ὅλο τὸ βάθος του εἶναι θρησκευτικὸ. Ἐδῶ δὲ εἶναι τὸ ἄξιο θαυμασμοῦ μυστικὸ τῆς τέχνης του, τὸ πῶς δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ὀλοκάθαρη τεχνικὴ του, δημιουργεῖται βάθος μὲ τὸ ὁποῖο ὁμιλεῖ στὸν κόσμον.

Δρ. Βάλτερ Μύλλερ

Στὸν Πολύκλειτο Ρέγκο, μαθητὴ τοῦ Νικολάου Λύτρα στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τὰ χρόνια 1920 - 1926 καὶ μὲ σπουδὲς ἀργότερα στὸ Παρίσι, ἔχουμε ἓνα καλλιτέχνη, ὁ ὁποῖος σ' ὄλα σχεδὸν τὰ πρώιμα ἔργα, μᾶς δίνει μιὰ ζωγραφικὴ ποὺ κινεῖται ἀνάμεσα στὴν βυζαντινὴ παράδοση καὶ τὶς σύγχρονες ἀμφιβολίες. Ἡ τάση γιὰ τὴν λεπτολογία στὴν τεχνικὴ τοῦ καὶ τὴν σχηματοποίηση, ἡ ἀγάπη γιὰ τὰ ζεστὰ χρώματα καὶ τὶς περιορισμένες ἀντιθέσεις, ἡ χρησιμοποίησις μικρογραφικῶν στοιχείων καὶ αὐστηρὰ ὀργανωμένου χώρου, συνδέονται μὲ τὴν οὐσιαστικὴ γνωριμία βυζαντινῶν ἔργων. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τους οἱ ἐξπρεσιονιστικὲς τάσεις καὶ τὰ ἀφαιρετικὰ στοιχεία, ἡ ἀπόπειρα νὰ δοθῇ πέρα ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ περιγραφὴ καὶ κάτι ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ περιεχόμενον τοῦ θέματος, τὰ διαφαινόμενα φιλολογικὰ στοιχεῖα καὶ οἱ συμβολικὲς καὶ ἀλληγορικὲς προεκτάσεις, μᾶς μεταφέρουν σὲ ἀναζητήσεις τῆς σύγχρονης τέχνης.

Χρῦσανθος Χρήστου

Ξυλογραφία ποῦ ἔγινε στὸ ἐργαστήριον τοῦ Δ. Γαλάνη, Παρίσι 1932

Βιογραφικό σημείωμα

Γεννήθηκε στη Νάξο τὸ 1903. Σπούδασε στὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν στὴν Ἀθήνα μὲ καθηγητὴ τὸν Νικόλαο Λύτρα καὶ ἀποφοίτησε μὲ Α΄ Ἀβερώφειο Βραβεῖο τὸ 1926.

Ἀπὸ τὸ 1930 - 35 παρέμεινε στὸ Παρίσι καὶ παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικῆς στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, στὴν Ἀκαδημία Γκράντ Σωμιέρ καὶ χαρακτηριστὴ στὸ ἐργαστήριο τοῦ Δημήτριου Γαλάνη.

Ἐνδιαφέρθηκε γιὰ θέματα ἱστορίας τῆς τέχνης καὶ μελέτησε τοὺς μεγάλους καλλιτέχνες στὰ Μουσεία τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ἰταλίας, Αὐστρίας, Ἰσπανίας καὶ Ἀμερικῆς.

Ἐπῆρξε ἀπὸ τὰ ἰδρυτικὰ μέλη τῆς «Ὁμάδος Τέχνης». Ἔργα του ἐξέθεσε σὲ εἴκοσι ἀτομικὲς ἐκθέσεις στὴν Ἀθήνα, στὴ Θεσσαλονίκη, στὸ Παρίσι, στὴν Ἀμερικὴ καὶ πῆρε μέρος σὲ ὅλες τὶς Πανελληνίες καὶ σὲ πολλὰς ὀμαδικὰς στὸ Λονδίνο, Παρίσι, Βιέννη, Λειψία, Στοκχόλμη, Κοπεγχάγη, Ὁσλο, Βελιγράδι, Σκόπια, Βρυξέλλες, Μπουένος Ἀῦρες καὶ στὸ Μόντε Κάρλο. Ἔργα του ἔγιναν δεκτὰ καὶ βραβεύτηκαν στὸ Σαλὸν ντ' Ὠτὸν (1932- 1935), στὸ Σαλὸν ντέλ' Ἄρ Λίμπρ (1956, 1968), στὴν Α΄ Διεθνῆ Μπιεννάλε χαρακτηριστικῆς στὴν Κρακοβία (1966), στὸ Ἐτήσιο Σαλὸν χαρακτηριστικῆς στὴν Ἀγκώνα (1966, 1968), στὴ Β΄ Μπιεννάλε στὴν Ἀγκώνα (1967) καὶ στὴν Μπιεννάλε Ἀλεξανδρείας (1957).

Τὸ 1956 παρουσίασε ἐργασία του στὴ Θεσσαλονίκη μὲ τὸν Δημήτριο Γαλάνη καὶ τὸ 1959 πῆγε στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες Ἀμερικῆς

καλεσμένος από την αμερικανική κυβέρνηση. Έκει μελέτησε την σύγχρονη τέχνη, τα μουσεία της χώρας, γνώρισε καλλιτέχνες και επισκέφτηκε Σχολές Καλών Τεχνών.

Έξέθεσε επίσης έργα του από την Ελλάδα, στη Νέα Υόρκη, στη Φιλαδέλφεια και στο Μόρις Τάουν της Νέας Υερσέης. Το 1964 καλεσμένος από τη Γιουγκοσλαβική Κυβέρνηση εξέθεσε έργα του στο Παβιγιόν Καλεμπικντάνου στο Βελιγράδι. Το 1974 δέχτηκε πρόσκληση από την πόλη της Βοστώνης και εξέθεσε έργα του στο Σίτυ Χώλ της πόλεως.

Έχει τοιχογραφήσει το Παρεκκλήσι του τάφου του Αγίου Δημητρίου, τον Άγιο Στυλιανό, τον Προφήτη Ηλία στο Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Σέδες στη Θεσσαλονίκη, τον καθεδρικό ναό του Αγίου Στεφάνου στο Παρίσι και έχει φιλοτεχνήσει φορητές εικόνες για τον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας στην Ουάσιγκτον. Το 1934 εξέδωσε στο Παρίσι Λεύκωμα Ξυλογραφιών του από το Άγιο Όρος με πρόλογο του Καθηγητού της Βυζαντινής Τέχνης της Σορβόνης και Ακαδημαϊκού Σάρλ Ντήλ.

Έχει εικονογραφήσει λογοτεχνικά περιοδικά, όπως «Νέα Έστία», «Μορφές», «Διαγώνιος» και έγραψε άρθρα για την τέχνη στον τύπο και έκανε όμιλίες από το ραδιόφωνο στη Θεσσαλονίκη. Στο εργαστήριό του σπούδασαν πολλοί ζωγράφοι και η προσφορά του στον τομέα αυτό υπήρξε σημαντική.

Τιμήθηκε με το Παράσημο του Αξιωματικού της Γαλλικής Ακαδημίας από το Υπουργείο Παιδείας της Γαλλίας (1952), με το Βραβείο και Μετάλλιο τιμής στο Σαλόν Ιντερνασιονάλ ντε λ' Αρ, Λίμπρ στο Παρίσι (1965), με το «Χρυσό Μετάλλιο για την Ελλάδα» στη Α' Αννουάλε ντ' Αρτε Γκράφικα της Αγκώνα (1966), με το Μετάλλιο «Βερμέϊγ» Τεχνών, Επιστημών και Γραμμάτων της Γαλλίας το 1972.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Z. Παπαντωνίου, έφ. «Έλεύθερον Βήμα», 30.1.1928.
Π. Τζελεπής, έφ. «Βραδυνή», 10.2.1928.
Δ. Κόκκινος, έφ. «Έλληνική», 11.2.1928.
C. Deveau, περ. «Beaux Arts», Παρίσι 1.6.1934.
M. Gautier, έφ. «L' intransigent», Παρίσι 3.6.1934.
Le Mesurier, έφ. «Exangelos», Παρίσι 13.6.1934.
Σ. Βασιλείου, περ. «Νεοελληνικά γράμματα», 9.1.1937.
Δ. Καλλονάς, έφ. «Βραδυνή», 13.1.1937.
Α. Δρίβας, έφ. «Καθημερινή», 18.1.1937.
Z. Παπαντωνίου, έφ. «Έλεύθερον Βήμα», 15.6.1937.
I.M. Παναγιωτόπουλος, έφ. «Πρωία», 30.12.1937.
Γ. Άννινος, έφ. «Πρωία», 30.12.1937.
Δ. Κόκκινος, έφ. «Τò Νέον Κράτος», 31.12.1940.
Α. Μαμάκης, έφ. «Έθνος», 11.5.1949.
Δ. Εύαγγελίδης, έφ. «Τά Νέα», 21.5.1949.
Σ. Παναγιωτόπουλος, έφ. «Έθνος», 28.5.1949.
Κ. Σούκας, έφ. «Φωνή Πειραιώς», 31.5.1949.
Γ. Άννινος, έφ. «Έθνικός Κήρυξ», 4.6.1949.
Α. Προκοπίου, έφ. «Καθημερινή», 9.6.1949.
M.N. Κωνσταντόπουλος, έφ. «Άκρόπολις», 9.6.1949.
Δ. Καλλονάς, έφ. «Βραδυνή», 12.6.1949.
Δ. Εύαγγελίδης, περ. «Νέα Έστία», 15.6.1949,
περ. «Έλληνική Δημιουργία», 15.6.1949.
L.H., περ. «Arts», Δεκέμβριος 1955.
H. Herrot, περ. «L' amateur d'art», 10.12.1955.
C. Vrenat, έφ. «Figaro Littéraire», Ίανουάριος 1956.
Γ. Ζωγραφάκης, έφ. «Νέα Άλήθεια», 13.3.1956,
περ. «Τέχνη», τεύχος 4 - 5, Ίούλιος - Αύγουστος 1956, σελ. 69 - 71.

- Ε. Βακαλό, έφ. «Τά Νέα», 5.4.1957.
 Μ. Χατζηδάκης, έφ. «Βήμα», 9.5.1958.
 Μ. Ζωγράφου, έφ. «'Ανεξάρτητος Τύπος», 9.5.1958.
 Ε. Βακαλό, έφ. «Τά Νέα», 9.5.1958.
 Α. Μαμάκης, έφ. «'Εθνος», 14.5.1958.
 Μ. Γαρίδης, έφ. «Αύγή», 17.5.1958.
 D. Graphly, έφ. «The Sunday Bulletin», Φιλαδέλφεια Η.Π.Α., 4.6.1959.
 C.E. Kleckner, έφ. «The Philadelphia Inquirer», Φιλαδέλφεια Η.Π.Α., 21.6.1959.
 D.P. Carlisle, έφ. «Newark Sunday News», Η.Π.Α., 13.9.1959.
 Who's who ('Ελλάδας) 1962, σελ. 452.
 Φ. Γιοφύλλης, 'Ιστορία της Νεοελληνικής τέχνης, τόμος Β', 'Αθήνα 1963,
 σελ. 416 - 417.
 Who's who ('Ελλάδας) 1965, σελ. 518.
 Who's who (Ευρώπης) 1967, σελ. 2212.
 'Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος, 1968.
 Σύγχρονη 'Ελληνική Τέχνη ('Εκδ. 'Ωρα) 1970, σελ. 165.
 Στ. Λυδάκη, Geschichte der Griechischen Malerei des 19. Jahrhunderts, Μόναχο
 1972, σελ. 262 - 263.
 Ε. Βακαλό, περ. «Χρονικό 1974», σελ. 125.
 Στ. Λυδάκη, έφ. «'Ελεύθερος Κόσμος», 6.6.1974.
 Ν. 'Αντωνάκατου, έφ. «'Ημερησία», 6.6.1974,
 έφ. «Βήμα», 7.6.1974.
 Dictionary of International Biography, London 1975.
 W. Müller, Τò έλληνικό πνεύμα, 'Αμβούργο 1975.
 'Εφ. «Θεσσαλονίκη», 23.5.1975.
 'Εφ. «'Ελληνικός Βορράς», 23.5.1975.
 Κατάλογος, «Δώδεκα ζωγράφοι της Θεσσαλονίκης» (έκδοση «Τέχνη»), 'Οκτώβριος
 1975, σελ. 10 - 12.
 Στ. Λυδάκη, Λεξικό 'Ελλήνων ζωγράφων και χαρακτών, 'Αθήνα 1976, σελ. 372.

- 1. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,27 x 0,34 μ.
- 2. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,30 x 0,33 μ.
 Αποστολή Γενικού Γραμματέως
- 3. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,35 x 0,37 μ.
- 4. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,35 x 0,34 μ.
- 5. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,32 x 0,36 μ.
- 6. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,35 x 0,33 μ.
- 7. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,35 x 0,33 μ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

- 8. Αποστολή από την Αθήνα, Μάρτιος 1925
 Διαστάσεις σε χάρτιν, 0,35 x 0,33 μ.

1925 – 1930

- 1 *Αὐτοπροσωπογραφία, Μύκονος 1925*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,27 × 0,34 μ.
- 2 *Τὸ Μαριάκι*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,30 × 0,35 μ.
Συλλογὴ Γεωργίου Παπαηλιάκη
- 3 *Παραπορτιανή, Μύκονος*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,38 × 0,50 μ.
- 4 *Μυκονιάτικη Θάλασσα*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,20 × 0,25 μ.
- 5 *Ἐξοχικὸ στὴ Μύκονο*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,25 × 0,30 μ.
- 6 *Ὁ Ἀγαμέμνων*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,20 × 0,25 μ.
- 7 *Ὁ Γιακουμῆς*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,25 × 0,28 μ.
- 8 *Παλιὰ Χώρα, Αἴγινα*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,33 × 0,32 μ.
- 9 *Ἀνδρέας ὁ Αἰγινίτης*
Ἐλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,31 × 0,35 μ.

- 10 Σούρουπο στην Αίγινα
 ΄Ελαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,50 × 0,35 μ.
 Συλλογή ΄Αγλαΐας Γεωργοπούλου
- 11 Αυτόπροσωπογραφία, ΄Αγιον ΄Ορος
 ΄Ελαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,30 × 0,33 μ.
- 12 ΄Ησυχαστήριο, Κατουνάκια ΄Αθως
 ΄Ελαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,27 × 0,24 μ.
- 13 ΄Οστεοφυλάκιο, Καυσοκαλύβια
 ΄Ελαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,35 × 0,40 μ.
- 14 Βραχώδης ΄Ακτή, ΄Αγιον ΄Ορος
 ΄Ελαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,25 × 0,25 μ.
- 15 ΄Ο «΄Αναπεσῶν»
 ΄Αντίγραφο ἀπὸ τοιχογραφία τοῦ Πανσέληνου
 στὸ Πρωτᾶτο, 14ος αἰώνας
 Τέμπερα, 1,28 × 0,92 μ.
- 16 ΄Ο «΄Αγιος ΄Αρτέμιος»
 ΄Αντίγραφο ἀπὸ τοιχογραφία τοῦ Πανσέληνου
 στὸ Πρωτᾶτο, 14ος αἰώνας
 Τέμπερα, 1,28 × 0,92 μ.
- 17 ΄Ο «Χριστὸς», ἀπὸ τὴν εἰς ΄Αδου Κάθοδο
 ΄Αντίγραφο ἀπὸ ψηφιδωτό, στὸ ναὸ
 τῶν Δώδεκα ΄Αποστόλων Θεσσαλονίκης
 Τέμπερα, 0,50 × 0,60 μ.

18 *Ὁ «Γολγοθᾶς»*

Ἐργό τοῦ Ἀντρέα Μαντένια
στό Μουσείο Λούβρου
Ἐλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,92 × 0,72 μ.

19 *Ὁ «Ἅγιος Σεβαστιανός»*

Ἐργό τοῦ Ἀντρέα Μαντένια
στό Μουσείο Λούβρου
Αὐγὸ σέ μουσαμά, 0,68 × 0,94 μ.

20 *Πορτραῖτο νέου*

Ἐργό τοῦ Μποτιτσέλι
στό Μουσείο Λούβρου
Ἐλαιογραφία σέ ξύλο, 0,36 × 0,48 μ.

1931 - 1934

21 *Διπλὸ πορτραῖτο στό Παρίσι*

Ἐλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,45 × 0,55 μ.

22 *Ἐνα πορτραῖτο στόν Ὀλυμπο, Σαλὸν
ντ' Ὠτὸν 1932*

Ἐλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,48 × 0,58 μ.

23 *Ἡ γυναίκα μου στό Παρίσι*

Ἐλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,95 × 1,25 μ.

24 *Πορτραῖτο μὲ τὸ κρίνο*

Ἐλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,73 × 0,91 μ.

- 25 *Αὐτοπροσωπογραφία, Παρίσι*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,34 × 0,23 μ.
- 26 *Γυμνό, Παρίσι 1930*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,27 × 0,22 μ.
- 27 *Ἡ πλατεία Ντανφέρ Ροσερώ, Παρίσι*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,26 × 0,36 μ.
- 28 *Μιμόζες*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,76 × 0,92 μ.
Συλλογὴ Ρ. Γλεοῦδη
- 29 *Ἄη-Γεώργης, μετόχι Μονῆς Ζωγράφου*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,25 × 0,31 μ.
- 30 *Καλύβα στὴ Μονὴ Κωνσταμονίτου*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,31 × 0,25 μ.
- 31 *Κεφάλι κοπέλλας*
Σχέδιο, 0,70 × 0,50 μ.
- 32 *Αὐτοπροσωπογραφία στὸν Ἄθω*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,30 × 0,30 μ.
- 33 *Προσευχὴ*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,39 × 0,54 μ.
- 1935 - 1940
- 34 *Ἄθως*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,76 × 0,76 μ.

- 35 *Πλατεία Δικαστηρίων, Θεσσαλονίκη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,86 × 0,89 μ.
Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 36 *Ἡ Καμάρα, Θεσσαλονίκη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,38 × 0,50 μ.
Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 37 *Πορτραῖτο, 1936*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,38 × 0,50 μ.
- 38 *Μονὴ Βαρλαάμ, Μετέωρα*
Έλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,70 × 0,51 μ.
- 39 *Χάλκινο*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,39 × 0,40 μ.
Συλλογὴ Τάκη Τσάμη
- 40 *Κρίνα στὸ Σείχ Σού, Θεσσαλονίκη*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,57 × 0,77 μ.
- 41 *Νάξος, Μητρόπολη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,47 × 0,59 μ.
Συλλογὴ Τάκη Τσάμη
- 42 *Τὸ κόκκινο δρομάκι στὴ Νάξο*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,47 × 0,59 μ.
- 43 *Ὁ Γέρω Βιτζιλαῖος, Νάξος*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,62 × 0,51 μ.
Συλλογὴ Θαλῆ Τρυγονίδη

- 35 *Πλατεία Δικαστηρίων, Θεσσαλονίκη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,86 × 0,89 μ.
Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 36 *Ἡ Καμάρα, Θεσσαλονίκη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,38 × 0,50 μ.
Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 37 *Πορτραῖτο, 1936*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,38 × 0,50 μ.
- 38 *Μονὴ Βαρλαάμ, Μετέωρα*
Έλαιογραφία σὲ χαρτόνι, 0,70 × 0,51 μ.
- 39 *Χάλκινο*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,39 × 0,40 μ.
Συλλογὴ Τάκη Τσάμη
- 40 *Κρίνα στὸ Σείχ Σού, Θεσσαλονίκη*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,57 × 0,77 μ.
- 41 *Νάξος, Μητρόπολη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,47 × 0,59 μ.
Συλλογὴ Τάκη Τσάμη
- 42 *Τὸ κόκκινο δρομάκι στὴ Νάξο*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,47 × 0,59 μ.
- 43 *Ὁ Γέρω Βιτζιλαῖος, Νάξος*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,62 × 0,51 μ.
Συλλογὴ Θαλῆ Τρυγονίδη

- 44 *Ὁ γλύπτης Γιαννούλης Χαλεπᾶς*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,29 × 0,32 μ.
- 45 *Κοῦρος στὸν Ἀπόλλωνα Νάξου*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,65 × 0,53 μ.
- 46 *Σκυριανὸ πανηγύρι*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1,16 × 0,97 μ.
Δημοτικὴ Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 47
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,77 × 0,77 μ.
- 48 *Μονὴ Λαύρας, Ἄθως*
Αὐγὸ σὲ μουσαμά, 1,20 × 1,00 μ.
Δημοτικὴ Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 49 *Ἀννούλα, Σκύρος*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,39 × 0,47 μ.
Συλλογὴ Τάκη Τσάμη
- 50 *Θάσος, τὰ Ψαριὰ*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,42 × 0,41 μ.
- 51 *Θάσος, τὸ Παλιὸ Λιμάνι*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,42 × 0,41 μ.
Συλλογὴ Ἀθανασίου Κοντοῦ

1941 - 1950

- 52 *Ὁ ποιητὴς Γ.Θ. Βαφόπουλος*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,75 × 0,91 μ.
Συλλογὴ Γεωργίου Θ. Βαφόπουλου
- 53 *Πορτραῖτο τῆς γυναίκα μου*
στὴν Κατοχὴ, 1940 - 1944
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,34 × 0,50 μ.
- 54 *Ὁ γιὸς μου Νίκος*
Ἵδατογραφία, 0,40 × 0,55 μ.
- 55 *Σκιαθίτικο*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,62 × 0,61 μ.
Συλλογὴ Ἀγλαΐας Γεωργοπούλου
- 56 *Παναγίτσα Σκοπέλου*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,50 × 0,49 μ.
- 57 *Μητέρα καὶ Παιδὶ*
Σχέδιο, 0,25 × 0,35 μ.
- 58 *Ὁ μπάρμπα Σπύρος ὁ Σκοπελίτης*
Σχέδιο, 0,35 × 0,50 μ.
- 59 *Ἐνας ψαράς στὴ Σκόπελο*
Ἵδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 60 *Ὁ μικρὸς μου ποὺ κοιμᾶται*
Σχέδιο, 0,67 × 0,47 μ.

- 61 *Ναρκισσισμός*
Σχέδιο, 0,70 × 0,50 μ.
- 62 *Ἡ Νιόβη*
Ἵδατογραφία, 0,37 × 0,50 μ.
- 63 *Τὸ παιδί μετὴ μαργαρίτα*
Αὐγὸ σὲ μουσαμά, 0,38 × 0,50 μ.
- 64 *Ὁ δεκαπεντάχρονος καπετάνιος*
Ἵδατογραφία, 0,25 × 0,35 μ.
- 65 *Θάλεια Κοΐνη*
Ἴλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,70 × 0,80 μ.
Συλλογὴ Γεωργίου Κοΐνη
- 66 *Λευκὸ σπιτάκι, Σκιάθος*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,50 × 0,50 μ.
Συλλογὴ Θαλῆ Τρυγονίδη
- 67 *Ἡ Ἄνοιξη*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,69 × 0,90 μ.
- 68 *Πήλινο*
Ἴλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,22 × 0,23 μ.
- 69 *Τὸ παιδί μετὸ κίτρινο καπέλο*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ ξύλο, 0,67 × 0,73 μ.

1951 - 1960

- 70 *Δημήτριος Γαλάνης, 1952*
Ύδατογραφία 0,33 × 0,43 μ.
Έθνικὴ Πινακοθήκη (ἀρ. 4120)
- 71 *Μονὴ Ἁγίου Παύλου, Ἄθως*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,63 × 0,78 μ.
- 72 *Μονὴ Διονυσίου*
Ύδατογραφία, 0,25 × 0,35 μ.
- 73 *Μονὴ Δοχειαρίου*
Ύδατογραφία, 0,25 × 0,35 μ.
- 74 *Ὁ βυζαντινολόγος Μερκάτι*
Ύδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 75 *Ἀρσανὰς Μονῆς Γρηγορίου*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,88 × 1,15 μ.
- 76 *Τὸ σπίτι τοῦ Γκρέκο, Τολέδο*
Ύδατογραφία, 0,59 × 0,48 μ.
- 77 *Πορτραῖτο τῆς γυναίκα μου, Παρίσι 1955*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1,00 × 1,47 μ.
- 78 *Ὁ γλύπτης Θανάσης Ἀπάρτης*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,50 × 0,60 μ.
Έθνικὴ Πινακοθήκη (ἀρ. 4121)

- 79 *Ὁ Γαλάνης στὸ Ὄργκ*
Σχέδιο, 0,48 × 0,59 μ.
- 80 *Τὸ κορίτσι μὲ τὸ περιστέρι*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,68 × 0,95 μ.
Συλλογὴ Γιάγκου καὶ Μιράντας Πεσμαζόγλου
- 81 *Στὴν πόρτα τοῦ Μυκονιάτικου μύλου*
Σχέδιο, 0,35 × 0,50 μ.
- 82 *Μητρικὴ στοργή*
Σχέδιο, 0,65 × 0,70 μ.
- 83 *Εὐαγγελίστρια, Τήνος*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,75 × 0,50 μ.
- 84 *Ἐκατονταφυλιανή, Πάρος*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,75 × 0,50 μ.
- 85 *Ἁγία Κυριακή, Μύκονος*
Αὐγὸ σὲ ξύλο, 0,50 × 0,60 μ.
- 86 *Ὁ μπάρμπα Γιάννης ἀπ' τὴν Ἀπείρανθο*
Ἐλαιογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 87 *Κόρη στὴ Νάξο*
Ἐλαιογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 88 *Κερκυραία*
Ἐλαιογραφία, 0,40 × 0,55 μ.
Συλλογὴ Τ. Παπαδοπούλου - Γεωργιάδου

- 89 *Σταυρός, Τήνος*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,72 × 0,59 μ.
- 90 *Άγία Ειρήνη, Ίος*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,72 × 0,59 μ.
- 91 *Ίσπανιόλα*
Σχέδιο, 0,50 × 0,70 μ.
- 92 *Μάνα και Παιδι*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 1,00 × 1,33 μ.
Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης
- 93 *Καλήν άντάμωση*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,60 × 0,70 μ.
- 94 *Ό ναύτης*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,50 × 0,65 μ.
Συλλογή Γεωργίου Γιακουμόπουλου
- 95 *Ταξιδεύοντας στη Σαμοθράκη*
Μικτή τεχνική σέ μουσαμά, 0,72 × 0,69 μ.
- 96 *Χριστός*
Σχέδιο, 0,50 × 0,35 μ.
Συλλογή Γιάγκου και Μιράντας Πεσμαζόγλου
- 97 *Τυφλή Ίνδιána*
Υδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 98 *Καλυμνιώτης σφουγγαράς*
Υδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.

- 99 *Ἑλληνικὰ σφουγγαράδικα στὴ Φλώρινα*
Ἵδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 100 *Τάος, Ἰνδιάνικο Χωριὸ*
Ἵδατογραφία, 0,50 × 0,70 μ.
- 101 *Γέφυρα τῆς Χρυσῆς Πύλης, Σὰν Φραντσίσκο*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,66 × 0,81 μ.
- 102 *Γκράν Κάννον, Ἀριζόνα*
Ἵδατογραφία, 0,38 × 0,52 μ.
- 103 *Χάντσον Ρίβερ*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,72 × 0,54 μ.
- 104 *Κύμα στὸν Ἀτλαντικὸ*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,58 × 0,50 μ.

1961 - 1970

- 105 *Τὸ μπουρίνι*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1,50 × 1,20 μ.
- 106 *«Θεσσαλονίκη», 1962*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,90 × 1,20 μ.
Συλλογὴ Ἵπουργείου Βορείου Ἑλλάδος
- 107 *Διακονία, Ἁγιον Ὄρος*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,40 × 0,46 μ.

- 108 *Φθινόπωρο στη Θράκη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,85 × 0,63 μ.
- 109 *Μάρμαρο κατάχαμα*
Έλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,50 × 0,60 μ.
- 110 *Ὁ Ναὸς τῶν Καβείρων, Σαμοθράκη*
Έλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1,00 × 0,78 μ.
Έθνικὴ Πινακοθήκη (ἀρ. 5498)
- 111 *Ἁγία Ἄννα, Καυσοκαλύβια*
Έλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,76 × 0,69 μ.
Έθνικὴ Πινακοθήκη (ἀρ. 4592)
- 112 *Στὴ Μάκρη, Θράκη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,78 × 0,58 μ.
- 113 *Πορτραῖτο, 1963*
Υδατογραφία, 0,50 × 0,70 μ.
- 114 *Ἡ κόκκινη μαντήλα*
Αὐγὸ σὲ μουσαμά, 0,39 × 0,60 μ.
- 115 *Ἡ Λαύρα στὰ χιόνια*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,60 × 0,60 μ.
Συλλογὴ Μ. Παπαδοπούλου
- 116 *Μονὴ Ἰβήρων, Φιάλη*
Έλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,60 × 0,60 μ.
Συλλογὴ Θαλῆ Τρυγονίδη

- 117 *Ὁ πατέρας μου*
 Ὑδατογραφία, 0,50 × 0,70 μ.
- 118 *Ἡ μητέρα μου*
 Ὑδατογραφία, 0,50 × 0,70 μ.
- 119 *Ἀκρογιάλι στὴ Μένδη*
 Ὑδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 120 *Ψάρια*
 Ὑδατογραφία, 0,50 × 0,35 μ.
- 121 *Μονὴ Διονυσίου*
 Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,73 × 0,71 μ.
 Συλλογὴ Κώστα Παπαδάτου
- 122 *Πέντε παράδες*
 Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1,48 × 0,68 μ.
- 123 *Ὁ ἄνθρωπος στὸ διάστημα*
 Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,60 × 0,75 μ.
- 124 *Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος*
 Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,60 × 0,80 μ.
- 125 *Λάμπα θυέλλης*
 Πλαστικὸ σὲ ξύλο, 0,70 × 0,60 μ.
 Συλλογὴ Στρατῆ Στρατηγάκη
- 126 *Σύγχρονοι Ἄγγελοι*
 Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,66 × 1,00 μ.

- 127 *Κολῶνες στὴν ἀμμουδιά*
Ἵδατογραφία, 0,70 × 0,35 μ.
- 128 *Ἀγωνία στὸ διάστημα*
Πλαστικὸ σὲ ξύλο, 0,65 × 0,90 μ.
- 129 *Τὸ μαρτύριο τοῦ Ἀγίου Δημητρίου*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,70 × 1,50 μ.
Συλλογὴ Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης
- 130 *Ἀπὸ τὸν Πύργο τῆς Μονῆς Διονυσίου*
Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0,65 × 1,00 μ.
Συλλογὴ Τάκη Γιαννόπουλου
- 131 *Ὁ Χριστὸς στὸ Σταυρὸ*
Σχέδιο, 0,20 × 0,30 μ.
- 132 *Δίχτυα*
Πλαστικὸ σὲ ξύλο, 0,89 × 0,60 μ.
Συλλογὴ Στρατῆ Στρατηγάκη
- 133 *Προσπάθεια*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,70 × 1,30 μ.
- 134 *Ἐξερεύνηση στὸ Διάστημα*
Πλαστικὸ σὲ ξύλο, 0,73 × 0,90 μ.
- 135 *Ἀρχιτεκτονικὴ καὶ Θάλασσα*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,50 × 0,80 μ.

- 136 *Ὁ γιός μου Κωσταντῖνος*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,50 × 0,70 μ.

1971 - 1980

- 137 *Τζένη Γ.*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,70 × 0,50 μ.
Συλλογὴ Γεωργίου Γιακουμόπουλου
- 138 *Βροχὴ στὸ Λυκαβητὸ*
Πλαστικὸ σὲ μουσαμά, 0,80 × 1,70 μ.
Συλλογὴ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης
- 139 *Γύρω ἀπὸ τὸ δορυφόρο μας*
Πλαστικὸ σὲ μουσαμά, 0,80 × 0,50 μ.
- 140 *«Ἀπ' τὰ κόκκαλα... τῶν Ἑλλήνων ...»*
Πλαστικὸ σὲ ξύλο, 1,00 × 0,60 μ.
Ἐθνικὴ Πινακοθήκη (ἀρ. 4486)
- 141 *Σκυριανοὶ*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,80 × 0,60 μ.
- 142 *Ἀντιγόνη καὶ Οἰδίπους*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,50 × 0,70 μ.
Συλλογὴ Κώστα Βλιούρα
- 143 *Ξιφιὸς*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,50 × 1,00 μ.

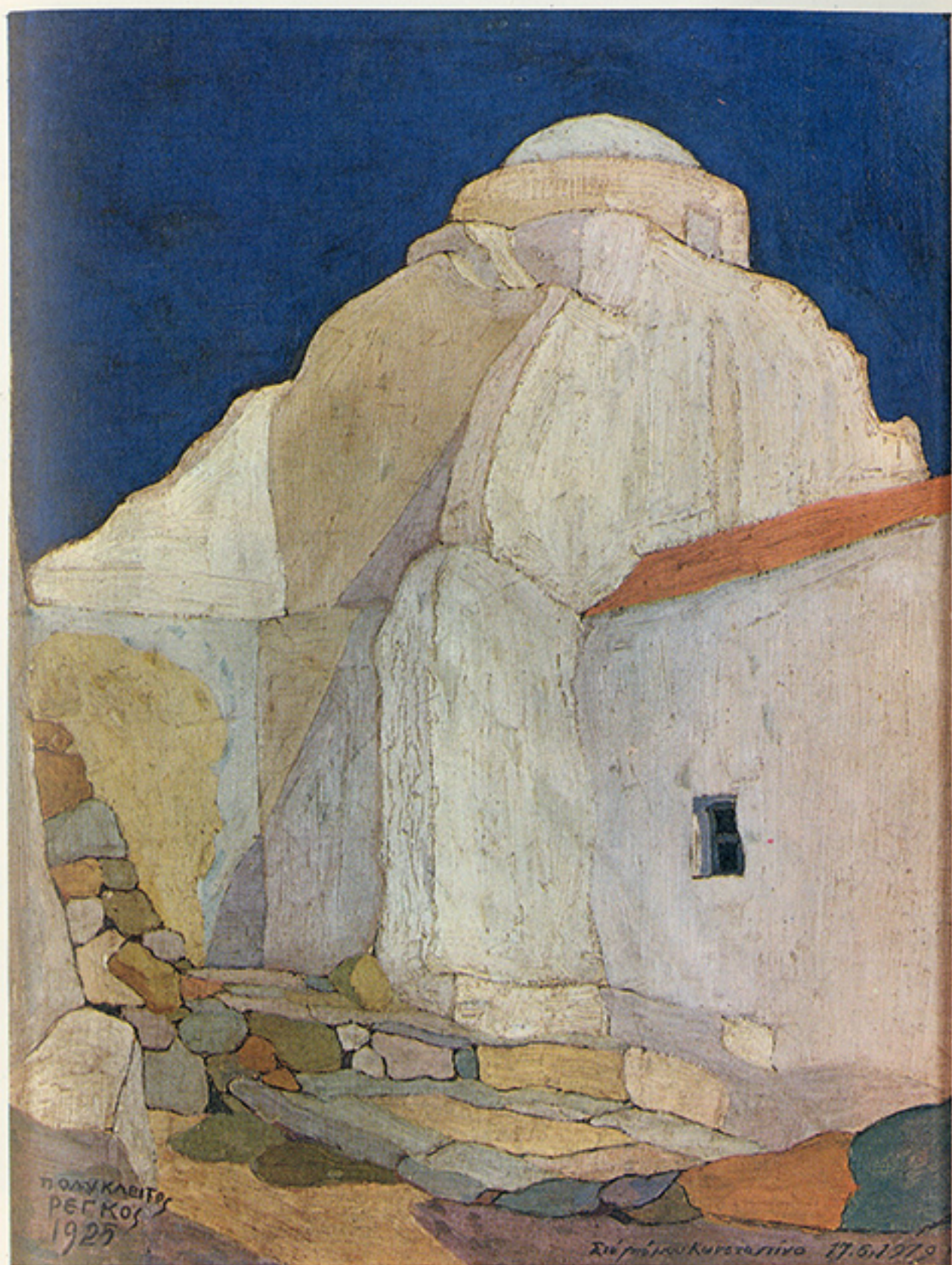
- 144 *Τσάρλς Ρίβερ, Βοστώνη*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,90 × 0,70 μ.
- 145 *Πηνελόπη*
Σχέδιο, 0,50 × 0,70 μ.
- 146 *Οί έρωτευμένοι*
Παστέλ, 0,50 × 0,70 μ.
- 147 *Τò θήλασμα*
Σχέδιο, 0,50 × 0,70 μ.
- 148 *Όμπρέλα*
Παστέλ, 0,50 × 0,70 μ.
- 149 *Στή θύελλα*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,70 × 1,20 μ.
Συλλογή Εύαγγέλου Καραμαγκιώλη
- 150 *Κύπρος, 1974*
Μικτή τεχνική σέ μουσαμά, 1,00 × 1,20 μ.
- 151 *Ή Μάνα*
Μικτή τεχνική σέ μουσαμά, 0,70 × 1,20 μ.
Συλλογή Πέτρου Νικολάκου
- 152 *Άναμνήσεις από την Κρήτη*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,82 × 0,69 μ.
Συλλογή Άθανασίου Κοντοϋ

- 153 *Οί νέοι*
Σχέδιο, 0,70 × 0,50 μ.
- 154 *Στην άγκαλιά τής μητέρας*
Μικτή τεχνική σέ μουσαμά, 0,70 × 1,20 μ.
- 155 *Θεσσαλονίκη, 1971*
Μικτή τεχνική σέ μουσαμά, 1,00 × 0,80 μ.
- 156 *Χρύσανθος Χρήστου*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,50 × 0,70 μ.
Συλλογή Χρύσανθου Χρήστου
- 157 *Άνοιξη στò Μαρμαρά*
Έδατογραφία, 0,35 × 0,50 μ.
- 158 *Γαϊδουράγκαθα*
Έδατογραφία, 0,50 × 0,70 μ.
- 159 *Χριστός*
Σχέδιο, 0,20 × 0,30 μ.
- 160 *Χριστός*
Σχέδιο, 0,20 × 0,30 μ.
- 161 *Ντάρνες, Σκωτία*
Έλαιογραφία σέ μουσαμά, 0,80 × 0,60 μ.
- 162 *Ο Χριστός στò Σταυρό*
Σχέδιο, 0,50 × 0,70 μ.

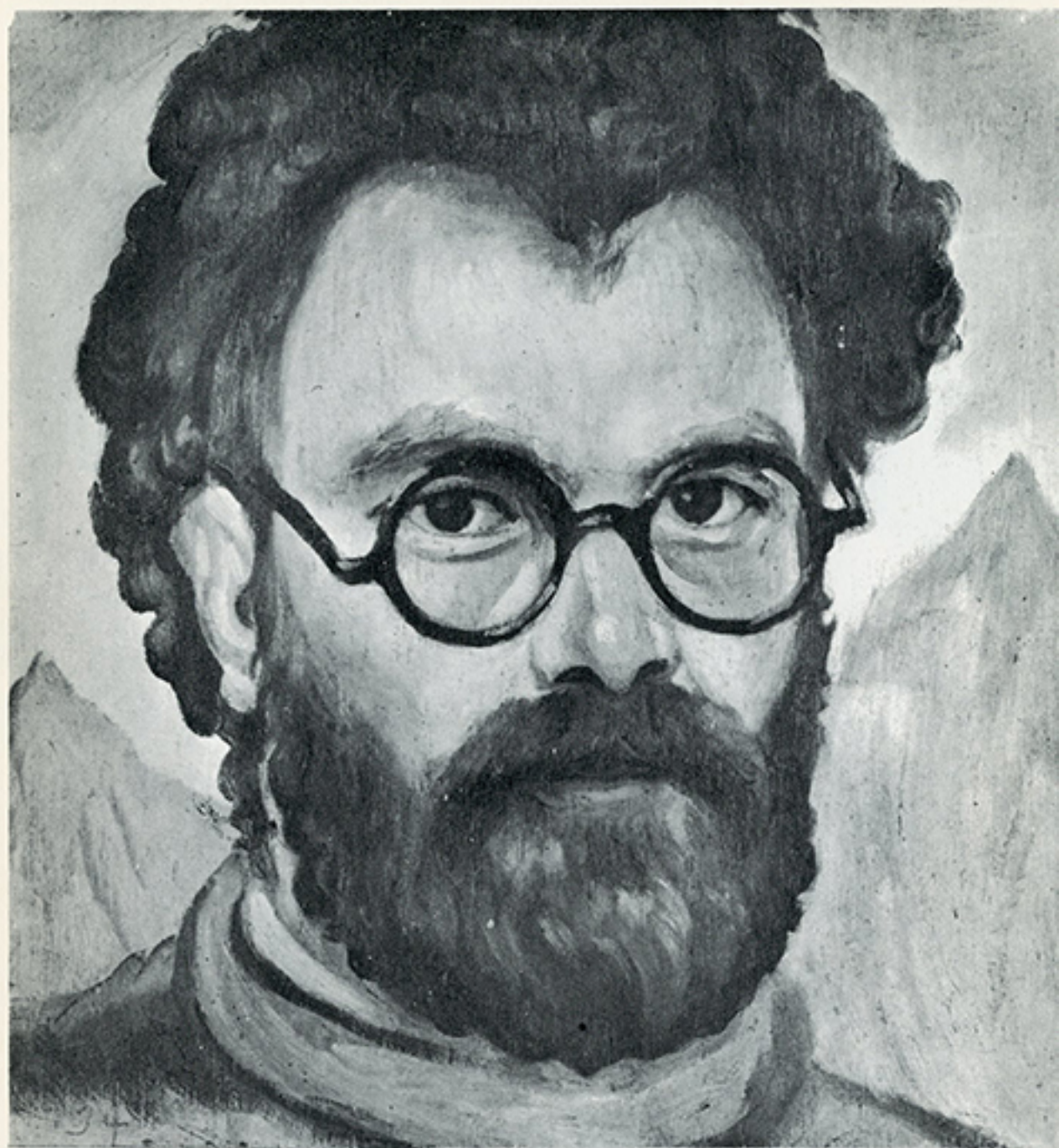
- 163 *Στην ημέρα τῆς μητέρας*
Σχέδιο, 0,50 × 0,70 μ.
- 164 *Ἀνεβαίνοντας στὴ Σιμωνόπετρα*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,70 × 1,20 μ.
- 165 *Ὁρόσημο στὸν Ἄθω*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά 0,80 × 1,20
- 166 *Καρούλια, Βραχώδης ἔρημος*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,70 × 1,20 μ.
- 167 *Σιμωνόπετρα*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,80 × 1,00 μ.
Συλλογὴ Γ. Πέιου
- 168 *Μονὴ Γρηγορίου*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,75 × 1,00 μ.
- 169 *Ἀρσανὰς Σιμωνόπετρας*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,60 × 0,80 μ.
Συλλογὴ Στρατῆ Στρατηγάκη
- 170 *Ἐσωτερικὸ Μονῆς Γρηγορίου*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,85 × 0,65 μ.
- 171 *Σιμωνόπετρα στὴ μπόρα*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,80 × 1,70 μ.
- 172 *Μονὴ Διονυσίου*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,70 × 1,30 μ.

- 173 *Ἀρσανὰς ἀπὸ ψηλὰ*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,60 × 1,00 μ.
- 174 *Ἀκρωτήρι Ἀκραθῶς*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,75 × 1,30 μ.
- 175 *Ἡσυχαστήριον Ἀρχάγγελος, Καρούλια*
Μικτὴ τεχνικὴ σὲ μουσαμά, 0,75 × 1,30 μ.
- 176 *Ἄγιοριτες*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,55 × 0,70 μ.
- 177 *Ἡ Δήμη*
Ἰδατογραφία 0,60 × 0,70 μ.
Συλλογὴ Δ. Τζέττη
- 178 *Ὁ πατέρας μου*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,90 × 1,25 μ.
- 179 *Μανόλης Ἀνδρόνικος*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,50 × 0,70 μ.
- 180 *Οἱ δύο φίλες*
Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,90 × 1,20 μ.

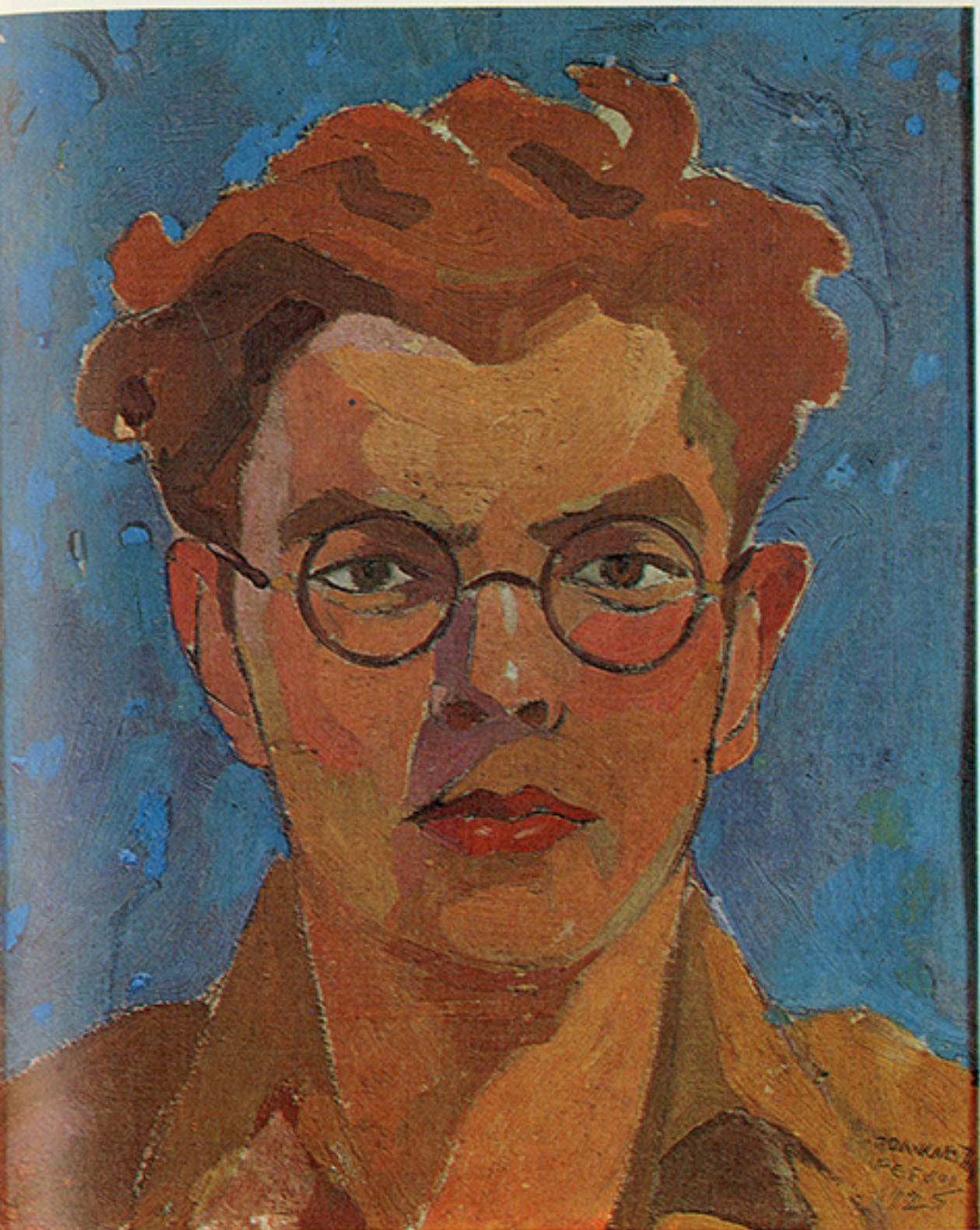
ΠΙΝΑΚΕΣ

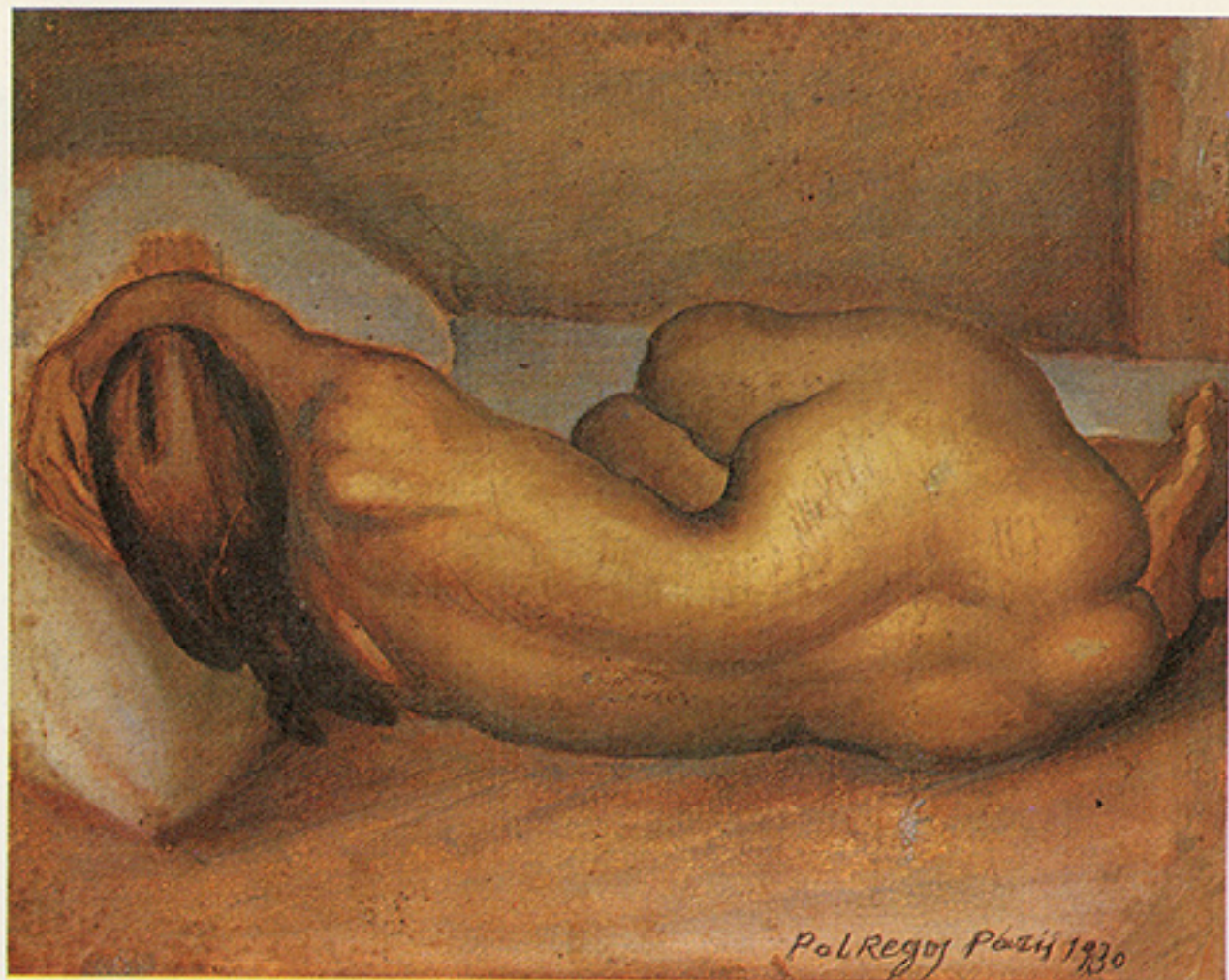
3 Παραπορτιανή, Μύκονος

32 Αυτόπροσωπογραφία στὸν "Αθώ"

1 Αὐτοπροσωπογραφία, Μύκονος

26 Γυμνό

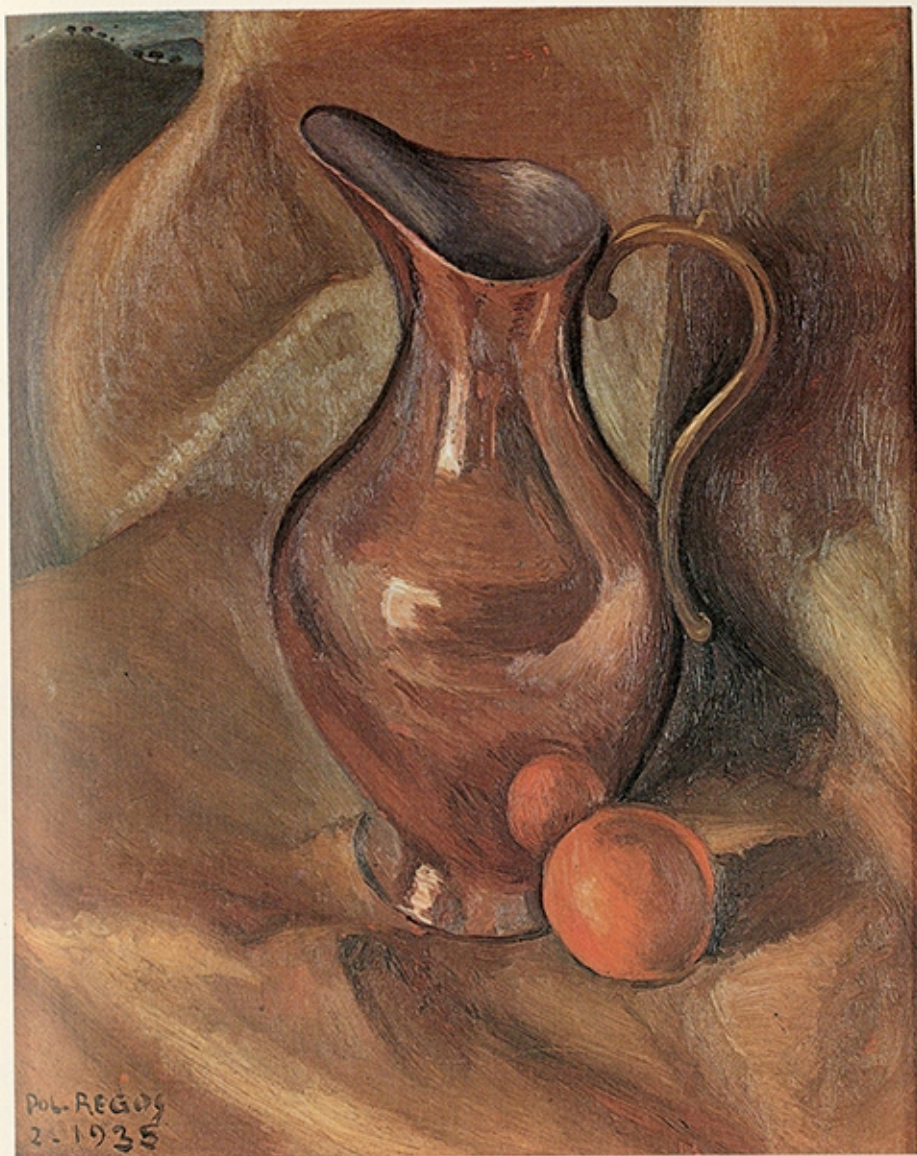

37 Πορτραίτο

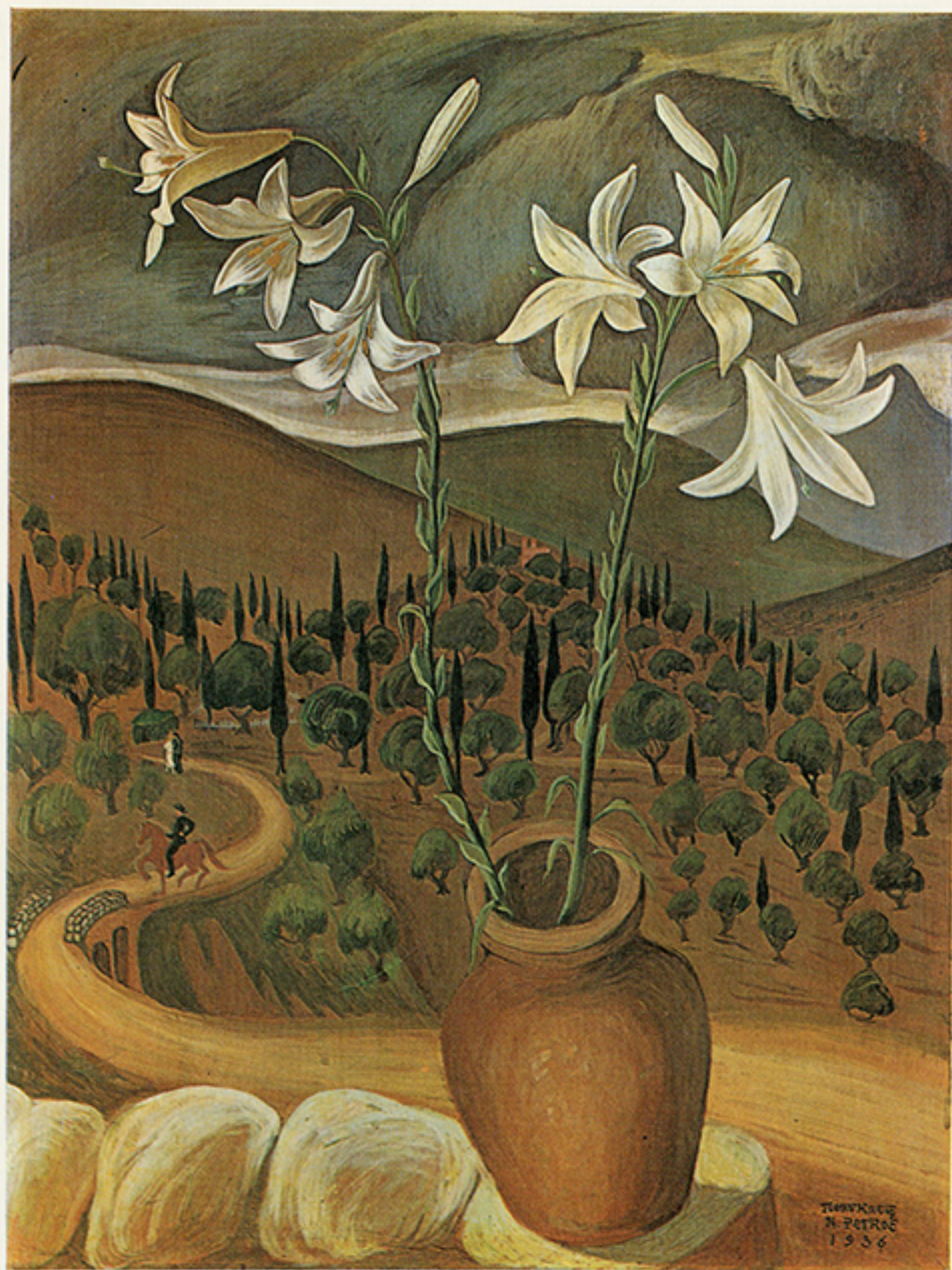

21 Διπλό πορτραίτο στο Παρίσι

39 Χάλκινο

40 Κρίνα στο Σείχ-Σού, Θεσσαλονίκη

42 Το κόκκινο δρομάκι στη Νάξο

53 Πορταίτο τής γυναίκας μου στήν Κατοχή

46 Σκυριανό πανηγύρι

36 'Η Καμάρα, Θεσσαλονίκη